

J e g y z ő k ö n y v

az Országos Köznevelési Tanács

2004. január 22-én, csütörtökön, 9 órakor
az Oktatási Minisztérium (Budapest, Szalay utca 10-14.)
101. számú tanácstermében megtartott üléséről

Napirend:

1. Előterjesztés a „Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 46/2001. (XII. 22.) OM-rendelet módosításáról
Előadó: Brassói Sándor főosztályvezető-helyettes
2. Előterjesztés az „Óvodai nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 137/1996. kormányrendelet módosításáról
Előadó: Pethő Ágnes vezető jogtanácsos
3. Előterjesztés a 2004/2005. tanév rendjéről
Előadó: Juhász József vezető főtanácsos
4. Előterjesztés kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről
Előadó: Sipos János közoktatási helyettes államtitkár

Elnököl: dr. Szenes György, az OKNT alelnöke

Jegyzőkönyvvezető: Ipacsné Pavlánszky Éva és Varga Erzsébet (Magyar Gyorsírók és Gépírók Országos Szövetsége beszédgyorsíró szolgálata)

Az ülés résztvevői

Az Országos Köznevelési Tanács részéről:

Dr. Szenes György, az OKNT alelnöke
Dr. Dobos Krisztina
Farkas István
Dr. Hoffmann Rózsa
Dr. Karlovitz János
Liskó Ilona
Nagy József
Dr. Szabados Lajos
Szakács Mihályné dr.
Dr. Vágó Irén

Az Oktatási Minisztérium részéről:

Sipos János közoktatási helyettes államtitkár
Brassói Sándor főosztályvezető-helyettes
Pethő Ágnes vezető főtanácsos
Juhász József vezető főtanácsos
Kosinszky Zsuzsa
Szabó Imre

Meghívottak:

Makkai László
Horváth István (Kollégiumi Szövetség)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 20 perc)

DR. SZENES GYÖRGY, az OKNT alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelt Tanács! Nagy szeretettel köszöntöm a rendkívüli ülésen a Tanács megjelent tagjait. A mai napon velem kell hogy beérjétek, mert Loránd Ferenc sajnos, beteg, az ülést a mai napon én vezetem.

Ahogy látom, Báthory Zoltán biztosan nem jön, Brezsnay László beteg, Hadházy Tibor nem lesz, Horn György nincs, Kelemen Elemér nincs, Kozma Tamás nem lesz, Loránd Ferenc nincs, Somody Imre nincsen, Szakács Marica érkezik egy kicsit később, Trencsényi László nincsen, Vekerdy Tamás nincsen és nem is lesz, a többiek lesznek.

Ennek ellenére azt javasolnám, hogy az ülést mindenképpen tartsuk meg, hiszen itt van néhány olyan téma, amely nagyon nem tűr - már a jogalkotás szempontjából is - halasztást. Kértük a minisztériumot bizonyos dolgokra, megtették, tehát ne rajtunk álljon, bukjon meg az ügy. Ezért javaslom, hogy az ülést kezdjük el.

Mielőtt megkezdzenénk, szeretném távollétükben is köszönteni az Országos Köznevelési Tanács két tagját, akik kitüntetés kaptak a Magyar Kultúra Napja alkalmával: Trencsényi László Apáczai Csere János díjat kapott, Báthory Zoltán pedig Kiss Árpád díjat kapott. Azt hiszem, mindannyiunk nevében szívből gratulálhatunk nekik távollétükben is.

Ezután a napirend mindenki előtt ott van. Kérdezem, hogy van-e valakinek kifogása a napirend ellen, a sorrend ellen, bármi ellen? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, kezdhethetjük akkor az első napirendi ponttal. Brassói Sándor... *(Brassói Sándor belép az ülésterembe.)*... épp most mondtam, hogy Brassói Sándor főosztályvezető-helyettes urat nagy tisztelettel köszöntöm. A kollégiumi nevelés országos alapprogramjának tárgyalását többször módosítottuk, szakértőként Horváth Istvánt nagy szeretettel köszöntöm a Kollégiumi Szövetség elnökeként. Átadnám a szót az előterjesztőnek.

BRASSÓI SÁNDOR: Tisztelt Köznevelési Tanács! Bevezetőül azzal kezdeném, hogy elnézést kérek a hangomért, de engem is elért az influenza, úgyhogy a náthával küszködve fogom összefoglalni az előterjesztés lényegét.

A közoktatási törvény 93. §-a előírja azt, hogy a miniszternek ki kell adnia, rendelkeznie kell a kollégiumi nevelés országos alapprogramjáról, és ezen jogszabályi hellyel összefüggésben, hogy a minisztérium elkészítette a kollégiumi szakma bevonásával 2001-ben a kollégiumi nevelés országos alapprogramját, és ezt két lépésben megjelentette. Első lépésben a jogszabályt és az általános alapelvek fejezetet, második részként pedig 2002 júniusában, már a Magyar Bálint miniszter úr által vezetett tárca adta ki a rendelet mellékletként megjelentetett keretprogramtervet és az ahhoz kapcsolódó programhálót. Mind a kettőnek az elkészítését a szakmával egyeztetettük.

A kollégiumi szakma alapvetően elégedett volt a programmal, azonban többen kifogásolták azt, hogy a jogszabály meglehetősen kötöttségeket is megfogalmaz a tanulói terheléssel kapcsolatban, ezért a tárca vezetése áttekintette most az előző év során a kollégiumi alapprogramot, újra konzultáció és egyeztetés folyt a kollégiumi szakmával és a kollégiumi szakértőkkel, és ennek összefüggésében jött létre az a rendelettervezet, amelyik az önök asztalán található.

Ennek a rendelettervezetnek két lényeges eleme van, két lényeges változtatás van benne. Az egyik az, hogy a kollégiumi csoport mellett, annak a pontosításául bevezeti a foglalkozási csoport definíciót, amit a kollégiumi szakma, a Kollégiumi Szövetség kezdeményezett. Ezen túlmenően pedig a kötelező tanulói terhet csökkenti a jogszabálytervezet 4. § (2) bekezdésében, tehát a jelenleg hatályos 14 órás részvételt 13 órára csökkenti, és ezzel összefüggésben megteremti azt a lehetőséget a szabályozás, hogy a kollégiumi közösség rendelkezhet arról, hogy azok a tanulók, azok a kollégisták, akik a felkészültségük, tehetségük, egyéni előrehaladásuk nem kell hogy feltétlenül részt vegyenek az összes foglalkozáson,

tulajdonképpen a kollégium pedagógiai programjában meghatározott elvek szerint felmenthetőek lesznek a hatálybaléptetés után a 14 óra helyett 13 órára csökkenő foglalkozások alól.

Tulajdonképpen ebben foglalható össze a rendeletmódosítás-tervezet magva. Azt tájékoztatásul elmondom, és le is írtuk, hogy a többi apró, korrekciós jellegű változtatás, akár a 2. számú mellékletnél a cím, akár pedig a címhez kapcsolódó fogalommagyarázat.

Talán még lényeges dolog az, hogy nem tervezi a tárcsa a 3. számú mellékletet megváltoztatni, hiszen ez a 3. számú melléklet, amely egyébként önök által nyilván jól olvasható, hiszen a minisztérium 2002-ben megjelentette a teljes rendeletet, ez a melléklet egy hosszú egyeztetés folyamatoként jött létre, és az egyes témakörök, tevékenységek tartalma a kollégiumi pedagógiai rendszer egészére vonatkozna.

Ebben foglalnám össze és kérem a tisztelt testületet, hogy támogassa a minisztérium kezdeményezését.

ELNÖK: Köszönöm főosztályvezető-helyettes úrnak a szóbeli kiegészítést. Azért még megkérdezném Horváth Istvánt, aki a nagy kollégiumi szervezet vezetője, hogy az egyeztetésekkel kapcsolatban kíván-e még valamilyen kiegészítést tenni.

HORVÁTH ISTVÁN: Elnök Úr! Tisztelt Tanács! Köszönöm szépen a meghívást és a lehetőséget, hogy a Kollégiumi Szövetség nevében néhány szót szólhatok.

Akik ismernek bennünket, tudják, hogy a kollégiumok több mint 90 százalékát képviseli a szervezetünk, és azt is tudják jól, hogy nem szokásunk jót mondani a minisztériumról, csak ha nagyon muszáj. *(Derültség.)*

Tehát tényleg nem arról vagyunk nevezetesek, hogy jót mondunk a minisztériumról, általában nem is fogom megtenni, de ezzel a rendeletmódosítással kapcsolatban azt gondolom, az a korrekt, hogy ha elmondjuk, hogy nagyon tisztességesen, több fordulóban egyeztetette a tárcsa a kollégiumi szakmával ezt a rendeletmódosítást. Nekünk az alapprogram létrehozásával alapvetően az volt a célunk, hogy a kollégiumi nevelőmunka rangját visszaadjuk, mert úgy gondoljuk, hogy a társadalmi mobilitás, az esélyteremtés szempontjából ez az intézményrendszerrendkívül fontos lenne. De a jelenlegi körülmények között szakmai fejlődés, fejlesztés nélkül erre a nagyon fontos társadalmi funkciónak a betöltésére még nem alkalmas. Reméljük, hogy az alapprogram ebbe az irányba hat.

Távolról indultak az álláspontok, de azt gondolom, hogy pont az egyeztetés és a kölcsönös jó szándék révén egy értelmes kompromisszumot sikerült kialakítani a módosítás során.

Apró technikai megjegyzésünk lenne csak, bár azt gondolom, hogy mivel a nekünk kiküldött anyag már nem pontosan ugyanaz, mint ami itt szerepel, tehát már átvezették ezt a módosítást, a legutolsó, 5. § második fele fölösleges, ha a 4. §-ban azt a módosítást is elvégezzük együtt, de ez tényleg csak jogtechnikai dolog, tehát a lényegét abszolút nem érinti.

Viszont engedje meg az Országos Köznevelési Tanács nekem azt, hogy ennek kapcsán és a kollégiumi alapprogram kapcsán is felhívjam a figyelmét arra a teljes anakronizmusra, ami a közoktatási törvény módosítása során a kollégiumok szempontjából történt: a pedagógiai felügyelő fogalmának bevezetésére.

Azt gondolom, ebben az egy percben nincs mód arra, hogy ezt kitárgyaljuk, ezért szeretném kihasználni a lehetőséget, és kérni a Köznevelési Tanácsot - bár láttam a múltkor, hogy rendkívül feszített a munkarendjük és a munkaidejük -, hogy egyszer legyenek olyan szívesek, tüzzék napirendre a kollégiumi problémát - mi minden anyagot előkészítünk hozzá, elkészítünk -, mert úgy látjuk, hogy a kívánatos célokkal ellentétes jogszabályi változások is történnek. Ilyen például a pedagógiai felügyelőnek a bevezetése és a fejlesztési források elzárása a költségvetési törvényben. Ha komoly célja van a tárcának - és azt gondolom, a Köznevelési Tanácsnak -, ezzel az intézményrendszerrel, egyszer ezeket a dolgokat ki kellene beszélni. Mi maximálisan felajánljuk ehhez az együttműködésünket, a szakmai előkészítést is,

és tisztelettel kérjük, hogy tűzzék egyszer napirendre a kérdést - és lehetőség szerint ne a távoli jövőben.

Visszatérve a rendelettervezethez, az elfogadását támogatjuk, javasoljuk, és szeretnénk, hogyha minél előbb kiadná a minisztérium, mert a szeptemberi bevezetés akkor válik érdemben lehetővé, hogyha minél előbb kikerül.

Köszönöm szépen a figyelmüket, és kérem, támogassák a rendelettervezet elfogadását.

ELNÖK: Köszönöm szépen a kiegészítést. Egy kiegészítést szeretnék még mondani, hogy az óvodai nevelés országos alapprogramja megjelent már, és elméletileg úgy volt, hogy ebben a tanévben már e szerint kell működni, aztán a minisztérium elhalasztotta: 2004 szeptemberétől indul. *(Közbeszólások: Kollégiumi nevelés...)* Mit mondtam? *(Közbeszólások: Óvodait.)* Az a következő napirend. Ez már olyan simának tűnik... *(Derültség.)* Nagyon technokrata módon fogom vezetni ezt a mai ülést - legalábbis kevésbé líraian.

Tehát a kollégiumi nevelési program egy évvel halasztódott, 2004-ben viszont már e szerint kell működni a kollégiumoknak.

Azt hiszem, tisztelt Tanács, hogy a kérdéseket és hozzászólásokategyszerre lehet - nem vagyunk túl sokan. *(Nincs jelentkező.)* Úgy gondolja a tanács, hogy ez egy diadalmenet, a szakmai szervezet is mellette áll.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Sok a napirendi pont, azért vagyunk ilyen passzívak. Ezt nem a jegyzőkönyvnek mondom, hanem elnök úrnak, hogy ne essen kétségbe...

ELNÖK: Azt hittem, attól riadt meg a tanács, hogy ilyen pergő módon vezetem az ülést, és autokrata módon szeretnék rátelepedni a tanácsra.

Köszönöm szépen. Kézfeltartással kérem szépen szavazni, aki a módosítást elfogadja. *(Szavazás.)* Ellenpróbát nem is kell kérnem, köszönöm szépen. Egyhangú.

Sok sikert kívánok Horváth Istvánnak és a szakmai szervezetnek a továbbiakban. Éves munkatervünk még nincs, megpróbáljuk a kollégiumi problematikát egyszer ebben a félévben napirendre tűzni. Szerintem nagyon érdekes lehet az a kérdés, hogyha a kollégiumokról lesz adat, hogy a kollégiumokban milyen számban kívánnak ilyen pedagógiai kiegészítő foglalkozással élni a nevelők a tanári státusz helyett. Ez érdekes adalék lesz. Tudjuk, hogy ez sok gondot okozott a kollégiumok berkein belül is: nem mindenki állt egyértelműen ezen új státusz mellé - és akkor azt hiszem, finoman fogalmaztam.

(Vágó Irénhez:) Ehhez még? Parancsolj!

DR. VÁGÓ IRÉN: Tulajdonképpen úgy tűnik számomra, hogy a kollégiumi nevelés eléggé elhanyagolt terület. Tényleg viszonylag kevés figyelem irányul rá. Én tulajdonképpen arra szeretném biztatni a kollégát, hogy ha kapunk olyan anyagokat, írásbeli anyagokat, ami néhány problémát görcső alá vesz, és erről a területről ad áttekintést, ezzel talán motiváltabb lesz ez a bizottság is, hogy napirendre tűzze ezt a kérdést. Nekem sok tekintetben információhiányom van erről a területről, talán másnak is. Az intézetben is, a Jelentés a magyar közoktatásról című, háromévente megjelenő kiadványunknál is úgy érzem, hogy egy kicsit elhanyagolódik a kollégiumi nevelés.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Azt gondolom, az OKNT fogadóképzés a problémákra, úgyhogy próbáljuk ebben a félévben napirendre tűzni. Köszönöm szépen, fősztályvezető-helyettes úr, az előterjesztést. Reméljük, hogy ha a minisztériumi előterjesztéseknek ilyen diadalmenetük lesz az elkövetkezőkben is, ez most már hagyománnyá válik 2004-ben. Köszönöm szépen.

Második napirendi pontunk az óvodai nevelés országos alapprogramjáról kiadott kormányrendelet módosítása, Pethő Ágnes vezető főtanácsos előterjesztésében.

Vekerdy Tamásnak van írásbeli hozzászólása, szóban pedig Szakács Maricának is, fő óvodai szakértőnknek.

PETHŐ ÁGNES: Tisztelettel köszöntöm önöket. Azt szeretném elmondani, hogy a módosítást a közoktatási törvény múlt évi módosítása tette szükségessé, pontosan az egységes fogalomhasználat érdekében. Három területet érintett a közoktatási törvény múlt évi módosítása az óvodai nevelés országos alapprogramjában. Ezt a hármat szeretném most elmondani.

Az egyik, hogy a közoktatási törvény már nem használja az iskolai életmódra felkészítés fogalmát, és ennek következtében az óvodai nevelés országos alapprogramjából is törölni kellett ezt - mint minden más jogszabályból, amiben ez szerepelt.

Annyit tennék még hozzá - amit önök is bizonyára nagyon jól tudnak -, hogy az óvodai nevelés folyamatában eddig sem különült el az iskolai életmódra felkészítés. Ezt az óvodai nevelés országos alapprogramja nagyon jól kifejezte az eddigi megfogalmazásában is.

A másik, amire szeretném a figyelmet ráirányítani, hogy a közoktatási törvény nyári módosítása bevezeti a sajátos nevelési igényű gyermek fogalmát. E változással összhangban indokolt az alapprogram módosítása. A korrekció azért is indokolt, mert a fogyatékos gyerekek óvodai nevelésének irányelve is sajátos nevelési igényű gyerek óvodai nevelésének irányelveire változott.

A harmadik, amit szeretnék kiegészítésként elmondani, hogy a hatályos rendelkezések értelmében abban az évben, amikor a nyolcadik életévét betölti a kisgyerek, tehát legkésőbb a nyolcadik életévének betöltésekor meg kell kezdeni a tankötelezettségét. Az alapprogramban a „legfeljebb hétéves korig” megfogalmazás szerepel.

Tehát ez így nem helytálló és összhangba kell hozni az alapprogram szövegét a közoktatási törvényben foglaltakkal. Igazából erre korlátozódik a módosítás.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Írásban Vekerdy Tamás a következőket írta. „Egyetérték az óvodai nevelés országos alapprogramjának módosításával, a javításokat jónak és fontosnak tartom, különösen lényegesnek látom a módosítás 1. §-ának 3. pontját, amely a szöveg hatodik részének 2. pontját javítja. Ez a közoktatási törvénnyel összefüggésben van.”

Szakács Maricának csak szóbeli egyetértését és támogatását bírjuk, lehet, hogy ő még ide is ér és akkor élőszóban is el tudja mondani, ő is egyetért a módosításokkal.

Ezután kérdések, illetve hozzászólások következnek az óvodai nevelés országos alapprogramjával kapcsolatban.

NAGY JÓZSEF: Azok a változtatások, amelyeket a kolléganő itt ismertetett, egészen természetesen, ez tulajdonképpen technikai jellegű, úgyhogy nincs mit hozzáfűzni.

De van egy ilyen önálló papír, annak az utolsó pontjában szerepel, hogy az iskolai érettségnek testi, lelki és szociális kritériumai vannak, amelyek közül az egyik sem hanyagolható el, mindegyik egyformán szükséges a sikeres iskolai munkához.

Megnéztem, hogy mi az eredeti szöveg. Tulajdonképpen nagy probléma nincsen, de ami utána ki van fejtve, az ellentmond ennek. Tudniillik azért az értelmi fejlettségnek is van szerepe és jelentősége az iskolaérettségben. Bár én mindig a nevelésről beszélek és a szociális kompetencia fejlesztéséről és ezt mindig örömmel olvasom, de azért hogy egy ilyen mondatban, ami azt mondja, hogy mindegyiknek van jelentősége, nem szerepel a mentális érettség, a mentális fejlettség, az értelem, stb., azt nehéz indokolni, tehát hogy az nincs belevéve.

A szövegben, tehát az eredeti szövegben utána szerepel, hogy az anyanyelvfejlesztés, stb., tehát ott sok minden benne van, amit ez szinte tilt vagy nem vesz figyelembe.

Úgyhogy apró kis javaslatom van, hogy azt az értelmi fejlődést, fejlettséget tegyük oda bele, tudniillik mindenki a tudásalapú társadalomról, mindenféléről beszél, és egyébként is ez a sikeres iskolakezdés alapvető feltétele.

Hogy az iskolaérettség mögül kikerült a felkészültség az iskolára, ez terminológiai kérdés. Az iskolaérettséget régen nem pusztán érettségnek tekinti a világ, hanem

felkészültségnek. Nincs is az angol terminológiában ma már ez a fajta érettségi fogalom, ami már nálunk is régen kialakult. De be is fejezem, csak ennyi.

DR. VÁGÓ IRÉN: Én is úgy ítélem meg, hogy gyakorlatilag a törvény adta módosítási kényszerek vannak ezen a szövegen végigvezetve, és végül is ez az iskolai életre való felkészítés ennek esett áldozatul. Miközben az iskolaérettség - ha úgy tetszik - még keményebb tartalmakat implikálhat, pedig nyilván hogy ez alól kiváltaná, mentesítené a szöveget az, aki ezt a módosítási javaslatot tette. Ebben a tekintetben Jóskával értek egyet, és azt gondolom, hogy a másik megjegyzését egy értelmezési kérdésnek tekinthetjük, tehát azt, hogy itt az értelmi fejlettség nem implikálódik ebbe a szövegbe, ezt én nem így látom, ugyanis testi, lelki. Ez azt jelenti, hogy az összes pszichés terület teljes mezsgyéjét bele tudom ebbe a dologba érteni, nyilván a kognitív dolgokkal bezárólag, mint ahogy maga a felsorolás is tulajdonképpen tükrözi, hogy a szöveg szerzői is ebbe értik bele. Tehát a pszichésből külön kiemelni az értelmet... *(Nagy József: Akkor a szociálist se kellene kiemelni, az még jobban benne van a lelkiben.)* Ez értelmezési kérdés. *(Nagy József: Mindegy, nem fontos annyira!)* A részletesben is benne van.

NAGY JÓZSEF: Ebből nem lesz az óvodában baj. Bocsánat, ha már itt megszólaltam: sokkal nagyobb baj van abból, hogy ez az anyag, most nem erről van szó, de ha már egy ilyen eléggé ásatag pszichológiai szemléletmódot tükröz, amikor azt mondja, hogy az érzékelés, az észlelés, az emlékezet stb., ezek üres pedagógiai szempontok, üres kategóriák... *(Dr. Vágó Irén: De ezeket nem most fogadjuk el!)* Persze, csak azért mondom, hogy ha már valami baj van benne, akkor inkább itt van a baj, hogy az elmúlt húsz év pedagógiai, pszichológiai, kognitív forradalma teljesen hatástalanul múlt el e fölött, amikor csinálták az anyagot. De ez most nem téma, de nem bírtam ki, hogy ne mondjam.

ELNÖK: Én ebben biztos voltam. Köszönöm szépen. *(Derűltség.)*

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Az anyagot azért is tartom jónak, mert rövid, tömör. Tehát ritka, amikor ilyen velős, tömör anyagot kap az ember. De éppen ezért megkérdezem, biztos, én ehhez a területhez nemigen értek, de itt van egy olyan fejezet, hogy tárgyi feltételek, illetve alfejezet, és ez egy kedves, aranyos kis bekezdés, de bizonyára van ennél több más anyagokban. Tehát az a kérdésem, hogy hol jelentkeznek konkrétan ezek a tárgyi feltételek: berendezés, eszközök, akár játékok leírása, van-e ennek valamiféle kiegészítő anyaga vagy készül-e majd, hogy ez az egyébként jó szellemű kis rész kibővüljön és kiteljesedjen, mert eszköz mindenütt szükséges az óvodában is, a tárgyi feltételek, tehát jó, hogy benne van. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólás? *(Nincs jelzés.)* Ha nincsen, akkor átadom a szót.

PETHŐ ÁGNES: Lényegében két felvetés volt azt hiszem, amire válaszolni kellene. Az egyik Nagy József úr részéről, hogy kerüljön-e kiegészítésre vagy ne kerüljön kiegészítésre ezzel az értelmi fejlesztésre való utalással. *(Nagy József: Fejlettségre!)*

Azt tudom mondani, hogy az én tapasztalataim szerint az óvónők beleértik, tehát a személyiségnek ezt a három szféráját tanítják a képzőben is, ahogy én tapasztaltam a különböző vizsgaszituációkban is, és az alapprogram ilyen szemlélettel vagy ilyen módon jelenítette meg ezt a három személyiségi területet. Én most nem javasolnám, hogy a törvénymódosításból adódó egyéb más irányú változtatások irányába is elmenjünk. *(Nagy József: Egyetértek.)* Tehát ez lenne, ha ezzel egyet lehetne érteni.

A másik pedig, ami a tárgyi feltételek vonatkozásában elhangzott, azzal teljes mértékben egyetértek, hogy ez az alapprogramban megfogalmazott néhány sor nem helyettesítheti az óvodák tárgyi feltételekre vonatkozó követelményeinek előírását. Létezik olyan rendelet, a nevelési, oktatási intézmények működéséről szóló rendelet, amelyik a minimális kötelező

eszközöket, felszereléseket sorolja fel, és ez az óvoda területén meglehetősen részletes, mert pontosan az alapprogrammal összhangban megfogalmazza azokat a tevékenységi területeket és azokat az eszközfeleléseket, amelyeket természetesen az óvodának a saját maga döntésének megfelelően, de a meghatározott mennyiségben biztosítani kell a gyerekek számára.

Tehát ez szabályozott. Ez az a bizonyos minimális eszközfelszerelési jegyzék, amit ősztől kötelezően alkalmazni kellett volna. Öt év volt ennek a beszerzésére, de a törvénymódosítás kapcsán lehetőséget kaptak egyes önkormányzatok, hogy ha az OKÉV-hez kérelmet nyújtottak be, akkor bizonyos határidővel halasztó hatályúvá válhatott a teljesítés.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Vágó Irén.

DR. VÁGÓ IRÉN: Az utóbbihoz lenne egy kérdésem. Van a minisztériumnak áttekintése arról, hogy az iskolák, óvodák, közoktatási intézmények milyen arányban kérelmezték ezt a hosszabbítást, egyáltalán, voltak-e olyanintézmények, akik nem kérelmezték. Erről valamit lehet-e tudni?

PETHŐ ÁGNES: Nekem személyesen nincs erre vonatkozóan ismeretem. Ez nem zárja ki azt, hogy esetleg a minisztériumban valahol ilyen jellegű információval rendelkeznek. Inkább úgy fogalmaznék, hogy erre a kérdésre én most nem tudok érdemi választ adni.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szabados Lajos!

DR. SZABADOS LAJOS: Én tegnap bontottam fel egy borítékot, amelyet mint iskolafenntartó - mert a gyakorlóiskolát mi tartjuk fenn - kaptam, és azt hiszem, enyje-bejnye volt ebben a levélben, ami azt jelenti, hogy mi sem tettük meg eddig. Kicsit ellentmondásosnak érzem ezt a helyzetet, merthogy rendben van, hogy van egy követelményrendszer, ugyanakkor azt gondolom, hogy ennek az anyagi feltételei eléggé rendezetlenek. Én iskolafenntartóként állami intézmény vagyok, és a saját normatívámból kellene ezt az eszközfejlesztést megoldani. A sajátom is elég nehéz. Nekem inkább az a bajom, hogy nem igazán lett ez végiggondolva. A követelményeket támasztjuk, csak a feltételek megteremtését nem látom.

Egyébként pedig hadd mondjam: hogyha olyan lenne minden programunk, és úgy teljesülne, mint az óvodai nevelési program, akkor én nagyon boldog lennék - és ez egyben gratuláció is.

PETHŐ ÁGNES: Majd tolmácsolom a többieknek is, akik közreműködtek. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nincs napirenden a kötelező eszközjegyzék. Ezzel kapcsolatosan nekem is van némi információ, csak zárjuk le az óvodát, és mivel olyan jól állunk idővel, tíz óráig még tudunk erről egypár szót váltani.

Kérdezem, hogy az óvodai nevelés alapprogramjával kapcsolatos módosításról van-e még valami? *(Nincs jelzés.)*

Ha nincs, akkor kézfeltartással jelezze, aki elfogadja. *(Szavazás.)* Egyhangú, köszönöm szépen.

Tényleg szívből gratulálunk, mert az utóbbi évtized egy sikerágazata az óvoda. A sok-sok vihar között, ami a közoktatáson meg a felsőoktatáson átsöpört, az óvoda valahol a nyugalom szigete - legalábbis annak látszik így kívülről -, és tényleg sikeres, nemzetközileg is elismert a magyar óvodakultúra, óvodapedagógia, úgyhogy bár a többi is ilyen jó lenne. Szívből gratulálok. *(Nagy József: Reménykedjünk, hogy nem sikerül elrontani!)*

PETHŐ ÁGNES: Azon munkálkodunk.

ELNÖK: Ezt a rosszmájú megjegyzést nem is hallottam. *(Nagy József: Nem rosszmájú!)*

A kötelező eszközzel kapcsolatban a következőt hadd mondjam:

Szabados Lajos azt mondja, hogy ez náluk nem teljesült. Én fővárosi dolgokról tudok egyértelműen nyilatkozni. A főváros mint a legnagyobb iskolafenntartó vonatkozásában van egyértelmű információ. A főváros 2003. december 31-éig befejezte a kötelező eszközrendszert a hozzá tartozó összes intézményben. Kiegészítésként hozzátartozik, hogy nemcsak az állami normatívából, nemcsak a fenntartói kiegészítésből, hanem pályázat útján lehetett ezekhez a dolgokhoz, illetve a pénzhez az elmúlt négy-öt esztendőben hozzájutni. Ki hogy élt ezzel és milyen módon használta fel, arról átfogó képem nincs, de a főváros összes intézményében ez megvalósult, sőt, a kollégiumokban is. Most már Horváth Pista nincs ugyan itt, de hozzáteszem, hogy a kollégiumokkal kezdte a főváros. Az első nagy fejlesztés a fővárosban tárgyi eszköz, berendezés tekintetében a kollégiumokban történt. Hogy a többi megyében, fenntartónál hogy van, azt nem tudom.

DR. SZABADOS LAJOS: Csak a tisztánlátás érdekében mondom: én nem a teljesítésről beszéltem, hanem a módosításról, mert hogyha nem tudunk mindent teljesíteni, akkor egymódosítást kellett jelenteni. Mi ezt nem tettük meg. Nem rossz a teljesítésünk, bár nem 100 százalékos, és ez abból adódik, ami a sirámaim között szerepelt.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ezzel kapcsolatosan van-e valami?

DR. VÁGÓ IRÉN: Csak kiegészíteném azzal, hogy a megyei közoktatás-fejlesztési közalapítványoknál több éven keresztül viszonylag jelentős összegek voltak erre elkülönítve. A főváros, mint az egyik közalapítvány, úgy látszik, jól sáfárkodott, és oda kerültek a pénzek, ahol 100 százalékos teljesítést eredményeztek. Nem hiszem, hogy vidéken ennyire jó a helyzet.

ELNÖK: Csak zárójelben: a kollégiumi neveléshez kapcsolódó közalapítvány, bizony, az elmúlt egy-két esztendőben kiüresedett. Nagyon szép fejlesztési lehetőséget biztosított a Kollégiumi Közalapítvány, de az elmúlt két esztendőben pénzhiány miatt nem működik.

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Csak egy megjegyzés, ha már ennél a témánál vagyunk. Az a sajnálatos, hogy az eszközök áfája jelenleg 25 százalékos, ami nem tankönyv. A tankönyveké egységesen 5 százalékos, de a taneszközök megmaradtak 25-ben, és ez nagyon megterheli a dolgot. Vannak olyan országok, ahol úgy van az áfamentesség vagy alacsony áfa, hogy az iskola mint vásárló kapja, nem a gyártók vagy forgalmazók kapják, hiszen ez a vásárlók érdeke. A jövő zenéje, hogy hogy fogjuk ezt megoldani, de mi küzdünk azért, hogy ez a 25 százalék lejjebb menjen, annál is inkább, mert a modern világban már sok esetben nem tankönyvet, hanem valamiféle elektronikus vagy más eszközt használnak. Az óvodában, persze, a játékokra vonatkozik mindez.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e további? *(Nincs jelzés.)* Akkor tíz óráig két percünk van.

Azt szeretném mondani, hogy a sok papírom meg a járatlanságom miatt elfelejtettem szólni erről a csodaműről *(Felmutatja a Köznevelésünk 2002 című könyvet.)*, és elismerésünket kifejezni, elsősorban Hoffmann Rózsának *(Taps.)*, aki küzdött a dologért, és természetesen Kosinszky Zsuzsának is, aki sokat dolgozott azért, hogy megjelenhessen ez a remekmű. Egy kis késéssel ugyan, sötét tekintetű arcokkal... *(Közbeszólások - Derűltség.)* Köszönöm szépen.

Tisztelt Tanács! Ez után a minden évben sok gondot okozó - valószínűleg ebben az évben nem így lesz -, a tanév rendjéről szóló rendelet következik. A 2004-2005-ös tanév rendjéről szóló rendelet előterjesztője Juhász József vezető főtanácsos. Tiéd a szó.

JUHÁSZ JÓZSEF: Köszönöm a bevezető mondatot, mert ez alkalmat ad olyan folytatásra, hogy valóban reméljük, az idén olyan tanév rendjét sikerült összeállítani, amely nem

indukál komolyabb vitát. Ehhez természetesen hozzájárult az, hogy stabilá vált a tanév kezdő és befejező időpontja, illetve a törvény szabályozta azt, hogy legalább milyen időtartamúak legyenek a tanévközi szünetek. Én azt hiszem, hogy ezeknek a feltételeknek a tanév rendje ilyen formában megfelel.

Igyekeztünk valóban minden olyan témát kihagyni vagy megnyugtatóan rendezni, ami eddig vitát kavart, úgyhogy azt hiszem, hogy különösebb probléma nem lesz az elfogadással. Látják, hogy 180 nap lesz a tanítási napok száma. Itt azt tudomásul kell venni, hogy a naptártól függően 180, 183 és 184 nap között alakul minden évben a tanév rendje. Ezen belül igyekszünk úgy megcsinálni, hogy minél kevesebb legyen a töredékhetek száma, minél jobban igazodjunk az állami és egyházi ünnepekhez, tehát ez a cél, amikor a szerkezetet meghatározzuk.

Az előkészületek során tulajdonképpen két olyan gondunk volt, ami most kezd tisztázódni. Az egyik az, hogy milyen mérések és értékelések legyenek a tanévben. Ezt a 7. § tartalmazta az eddigi tanév rendjében. A másik pedig, hogy eddig megszoktuk azt most már három éven keresztül, hogy a tanulmányi versenyek listáját közli a tanév rendje. Itt mindkét esetben az volt a gond, hogy a mérésértékelésnél tisztázatlan volt és mind a mai napig tisztázatlan az, hogy mennyi pénz áll ehhez rendelkezésre. A tanulmányi versenyeknél pedig a versenyek egy részét pályázati rendben akarja a minisztérium meghirdetni, és ennek alapján akar listát közölni.

Nekem az volt az álláspontom - és ezt kértem a vezetőimtől -, hogy e két vitás pont ellenére is minél előbb adjuk ki ebben az évben a tanév rendjét, lehetőleg már február hónapban, mert 2005-ben olyan új események lesznek az iskolákban, legfőképpen az új szervezésű érettségi vizsga, aminek az időrendjét, időpontjait a felkészülés szempontjából minél előbb meg kell ismerni. Ezt el is fogadták, ezért az eddigi megbeszélések során az az álláspont alakult ki, hogy úgy fog megjelenni a tanév rendje, hogy nem tartalmazza a mérésértékelést, hanem amikor majd áprilisra, májusra eldől, akkor ezzel kiegészítjük a tanév rendjét.

A tanulmányi versenyeknél pedig azok a versenyek szerepelnek, amelyek standardok és évről-évre biztosak, tehát a középiskolai tanulmányi versenyek, a fogyatékosok versenyei, a nemzetiségi versenyek stb., és a pályázati úton meghirdetettek ugyancsak később kerülnek be a versenyek közé. Tehát ez teszi lehetővé, hogy előbb megjelenhessen a tanév rendje, és ezek a viták ne hátráltassák és késleltessék a megjelenést.

Pillanatnyilag ennyit szeretnék ezzel kapcsolatban mondani. Nyilvánvaló, hogy itt a táblázatoknál és az időpontoknál voltak hibák, lehet, hogy még most is vannak, ezeket folyamatosan javítottuk, észrevették, hogy kihagytuk például a nemzetiségi nyelv és irodalom időpontját. Ezt már megcsinálták, és még százszor fogjuk átnézni, és reméljük, hogy majd amikor a végső közlönyi állapot megszületik, akkor már nem lesz benne hiba.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdések, hozzászólások a tanév rendjéhez: Később kaptuk meg az 1. számú mellékletet, a tanulmányi versenyekről szóló anyagot, ahhoz is szóljunk hozzá egyúttal, hiszen Juhász József erről is szólt az előbb.

Ameddig gondolkodtok, nekem egy-két kérdésem lenne. Eldölt-e akkor, hogy miből lesz az országos mérés? *(Dr. Hoffmann Rózsa: Ez még csak tervezet?)*

JUHÁSZ JÓZSEF: A tanév rendjében semmilyen mérésértékelés nem lesz, ki fog maradni. Később lehet erről beszélni, és mondom: úgy fog megjelenni, hogy kiegészítjük a tanév rendjéről szóló rendeletet. *(Dr. Hoffmann Rózsa: Akkor erről most nem szükséges beszélni.)* Most nem. Hogy mondjam: ez jelen pillanatban nem része a tanév rendjének.

ELNÖK: A következőket kérdezem itt még: persze, az emelt szint a fő probléma, úgy értem, hogy a fő újdonság. *(Juhász József: De összefüggésben a középszinttel, mert ez csak együtt kezelhető.)* Itt a napok tekintetében van némi - hogy mondjam - úgy érzem, hogy tervezési gond. A 6. oldalon a vizsganapok. Az emelt szintű szóbeli érettségi vizsga elindul június 8-ától és június 13-áig tart. Ebben az időszakban, a szorgalmi időszakban az iskolákban

még tanítanak. Kérdés, hogy egyáltalán tud-e valaki vizsgáztatni? Tudom, hogy ez gond, sok szempontból kérdés. Tehát ez eléggé zűrösnek látszik.

A következő: itt írja az emelt szintűnél, hogy nagyon kitolódik, természetesen nem holnapra kell valamit csinálni, és ha jól emlékszem, akkor az érettségi vizsgarendelethez van, hogy valahány nappal előtte az elnöknek meg kell kapnia mindent, természetesen az emelt szintet is. Hogy ha június 30-án még írnak, emelt szintű vizsgaidőpontok vannak - ez a 8. oldalon van -, akkor nem nagyon valószínű, hogy ez a valahány munkanap, amely muszáj, hogy meglegyen, ezeket ki kell javítani, el kell juttatni az elnöknek, hogy ez tartható. Tudom, hogy ez nagyon komoly gond a rengeteg vizsgatantárgy miatt, csak itt van egy másik jogszabály, ami viszont az iskolákat kötelezi arra, hogy a kijavított dolgozatokat az elnöknek meddig kell eljuttatni.

Ez a két dolog van az emelt szinttel kapcsolatban, egyáltalán az egész vizsgával kapcsolatosan.

JUHÁSZ JÓZSEF: Szeretnék erre reagálni. Az első megjegyzés, hogy június 8-13-a között vannak a szóbeli vizsgák. Az nyilvánvaló, hogy az emelt szintű szóbeli vizsgának meg kell előznie a középszintűeket sok ok miatt. Valóban ütközik a tanítással, de a szóbeli vizsgák nem az iskolában zajlanak, ezek külső vizsgák. Tehát mondjuk az kétségtelen, hogy a tanulók elmehetnek, a pedagógusok foglalkoztatásával gond van. Nincs nagyobb gond talán, mint amikor a vizsgák benyúltak - hogy úgy mondjam - a tanítási időbe, mert sajnos, eddig is benyúltak. Eddig ezt nem tudtuk kiküszöbölni. A következő esztendőknél során éppen azért van egy kis óvatosság is, mert a szóbeli vizsgákra az OKÉV két teljes napot állított be mindössze, úgy gondolták, hogy két nap alatt ezt le lehet bonyolítani. Én kértem, hogy még két pótnapot is tegyünk be, mert akkor végeredményben négy nap van az emelt szintű vizsgákra.

A 2005-ös tapasztalatok alapján lehet majd ezt eldönteni, hogy ezen lehet-e mozdítani, lejjebb tolni vagy elég ez a nap stb. Tehát egy kis óvatosság van most éppen, hogy ez így történt.

Az kétségtelen, hogy viszonylag hosszú az írásbeliztetés ideje. Itt azonban megint csak azt mondom, hogy az elnöknek el kell küldeni, de végeredményben az elnöknek az emelt szintű írásbeli dolgozatokkal sok feladata nincs. Azt egy külön szakértői gárda javítja és az iskolai vizsgabizottság végeredményben tudomásul veszi ezeket az eredményeket.

Jogszerűen persze ő szentesíti, hogy úgy mondjam (*Dr. Szabados Lajos: Ő felel!*), ő felel, és az ő aláírásával és lelkiismeretével jelenik meg az érettségi vizsgabizonyítványban, de remélem, hogy ebből olyasmi jellegű feladatai nem lesznek az iskolai érettségi vizsgabizottságnak, mint a hagyományos írásbeliknél, hogy felülvizsgálták, stb.

Megértve, Gyuri, az aggályodat, az kellene, hogy rövidíteni. De itt megint abban vagyunk, hogy maga az egész folyamat annyival rövidül, hogy megszűnik a felsőoktatási felvételi. Hogyha azzal együtt tekintjük az érettségi idejét, akkor már azt mondjuk, hogy a rendszer rövidül azért. Itt tartunk pillanatnyilag.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Az egyik leginkább aggályos pontnak én is az emelt szintű vizsgák időpontját tekintem. Nézzük ezt a kérdést most a gyakorló középiskolai tanár szemszögéből, aki történetesen emelt szintű érettségin vizsgáztató vagy elnöki jogot szerzett továbbképzésekkel. Tart még a tanítás az iskolában, történetesen osztályfőnök is, tanévzárás van, év végi jegyek lezárása, konferenciák. Ebben az időszakban két vagy három napra kiszakadni az iskola munkájából, ez olyan frusztrációt idéz elő, olyan lehetetlen helyzeteket okoz, amik nagyon nehezen kezelhetők. Igaz, hogy az utolsó héten eddig is egybefolyt az érettségi és a tanítás, de más volt a helyzet, amikor egy épületen belül meg tudták úgy oldani a szóbeliztetés rendjét, hogy figyeltek az adott tanár órarendjére. Ez is rettenetesen megerősítő volt: beesett, tartott két órát a 9. és a 10.-ben, majd visszaesett, és érettségiztetett - de valahogy meg lehetett oldani.

Most viszont az emelt szintű vizsga idejére neki el kell utaznia esetleg húsz kilométerrel arrébb, és fizikailag nincs az épületben. Ezt nagyon aggályosnak tartom.

Az alapvető probléma, hogy azért kell megelőznie - ha jól értem -, mert a normál érettségi bizottság hagyja jóvá az érettségit, meg írja alá a dokumentumait, amikor az egész ki van ebből emelve. Egy formális szempont miatt ilyen lehetetlen helyzetet előidézni, ezt nem tartom támogathatónak.

Néhány kérdésem is volna, amit nem értek, de biztos megvan rá a magyarázat:

A 7. oldalon az szerepel, hogy a felnőttoktatást folytató középiskolában azok a tanulók vizsgázhatnak e napon idegen nyelvből, akik iskolai keretben, óraterv szerint tanulták a nyelvet. Ez azt jelenti, hogy aki külön úton tanult nyelvet, annak nincs joga érettségizni? Vagy az más napon érettségizhet? Hogy őszinte legyek, ezt nem tudom, azért kérdezem, mert szemet szúrt nekem.

JUHÁSZ JÓZSEF: Mióta a tanév rendjéről szóló rendelet van, ez mindig így van.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Sosem vettem észre korábban, most észrevettem. Van, aki nem az iskolában tanulja a nyelvet, de tett osztályozóvizsgát, és akkor jogában áll - feltételezem - érettségizni...

JUHÁSZ JÓZSEF: Bármelyik tagozaton, azon a napon, amelyiken a nappali tagozatnak vagy a felnőttoktatásnak van - mert annak is beállítottunk egy idegen nyelvi vizsganapot. Bármikor jogában áll...

DR. HOFFMANN RÓZSA: Értem, tehát van külön napunk vizsgázni annak, aki nem az iskolában tanulta. Nem az a cél, hogy a kimenet egységes legyen?

JUHÁSZ JÓZSEF: Ez még a régi rendszer szerinti vizsga, tehát a hagyományos érettségi vizsga.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Akkor sem értem az okát.

JUHÁSZ JÓZSEF: Nem azonos a követelmény a hagyományos érettségi vizsgán. Ráadásul, aki nem az iskolában tanulja, annak általában nyelvvizsgálója van, és ennek alapján kapja meg 2004-ben vagy 2005-ben az érettségi osztályzatot.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Akkor sem kaptam arra választ, mi van azzal a felnőttel, aki megtanulta a nyelvet, mert - mondjuk - kinn dolgozott két évig, letette az osztályozó vizsgát, ami előfeltétele az érettséginek. Számára ugyanaz a követelmény, mintha az iskolában tanulta volna a nyelvet. Ezt nem látom indokoltnak, hogy miért kell ezt külön venni. Lehet, hogy nem olyan lényeges kérdés...

Ugyanígy nem értem a 13. évfolyamot, a 3/a pontban: „A tanulmányaikat 2000. szeptemberben kezdő és 2005-ben 13. évfolyammal befejező hagyományos és vizsgára jelentkező tanuló számára. Nem 12. évfolyammal fejezi be?”

JUHÁSZ JÓZSEF: A középiskolák 12 vagy 13 évfolyamot működtetnek. Az érettségi vizsgaszabályzat egyik módosítása során a 13 évfolyammal működő, akik 2000-ben még nem a kerettantervek szerint kezdték meg a tanulmányaikat a 9. évfolyamon, azok lehetőséget kapnak arra, hogy 2005-ben a hagyományos régi követelmények alapján vizsgázzanak. Azért lett ez a mondat ide beírva. *(Közbeszólás: Az utolsó kifutó.)* Igen.

DR. HOFFMANN RÓZSA: A 14. oldalon. Lehet, hogy egy kicsit kiestem már a gyakorlatból, azért kérdezek ilyen egyszerű dolgokat, de tényleg nem tudom, mi ez, hogy

„kötelező felvételi feladatot ellátó közép fokú iskola”. 2005. január 28., 14 óra, írásbeli felvételi vizsgák a 6-8 évfolyamos gimnáziumban, a főjegyző megküldi az általános iskolának a kötelező felvételi feladatot ellátó közép fokú iskola nevét. Ezt nem tudom, mi ez a „kötelező felvételi feladatot ellátó”.

ELNÖK: Vannak a fenntartók által kijelölve olyan iskolák, akiknek kötelező bármilyen gyermeket felvenni, mindenfajta válogatás nélkül, akik eredményesen elvégezték a 8. osztályt.

DR. HOFFMANN RÓZSA: De ez hat- és nyolcosztályos... Két különböző dolog?

JUHÁSZ JÓZSEF: Két különböző.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Az más, hogy felvételi kötelezettséggel rendelkező, és más az, hogy kötelező felvételi feladatot ellátó. Ez a megfogalmazás azt sejteti, hogy vannak iskolák, amelyeknek kötelező felvételiztetni.

ELNÖK: Talán a szóhasználat rossz. Az iskolának az a feladata, hogy köteles felvenni mindenkit.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Talán célszerű lenne ezt átírni. Ha ezt mindenki tudja, mi, csak én nem, akkor nem olyan fontos... *(Közbeszólás: Kötelező felvételt ellátó.)* Törvény szerint kötelezettséggel bíró iskola...

Az utolsó kérdésem - nem tudom, Juhász úr tud-e válaszolni: emlékezetem szerint az 1999-2000-es tanév volt, amikor elkezdődött ez az örület, ez a bizonyos KIFIR, és többször firtattuk, egyáltalán mi ennek az értelme azon túlmenően, hogy a minisztérium névre szólóan ellenőrizni tudja, melyik gyerek hány helyre jelentkezett, és hová került felvételekre. Mindez egy olyan időszakban, amikor köztudottan több a középiskolák felvételi helye, mint ahányan jelentkeznek - és erről szólnak az elmúlt évek statisztikái is, hogy üresen maradtak helyek, és minden gyerek valahová, esetleg több helyre is felvételt nyert. Érdekelne az is, hogy mennyibe kerül ennek a rendszernek a működtetése, azon túlmenően, hogy mi indokolja ennek a fenntartását.

Három vagy négy év óta a Köznevelési Tanácsban néhányan - ha nem is mindenki - forszíroztuk. Számomra nem megnyugtató az, hogy elindult valami 1999-2000-ben, ami köztudottan vagy feltételezhetően 10 milliós nagyságrendű összegekbe kerül, és értelmét, hozamát nem látom, mert nem olyan helyzet van. Talán nem Juhász úr kompetenciájába tartozó kérdés, de miután, Jóska, te vagy itt, kénytelen vagyok megkérdezni.

JUHÁSZ JÓZSEF: Az összeget nem ismerem, nem tudok rá válaszolni.

Az iskolák, az OKÉV és ennek a bizonyos Közoktatási Információs Rendszer munkatársai esküsznek rá, állítják, hogy nagyon jól működik a rendszer, megtanulták, megszokták, működtetni tudják, és semmiféle gondot, problémát nem okoz.

Valóban úgy érzem, hogy mondjuk a gyakorlatban az iskolák is elfogadták ezt a rendszert. Ettől függetlenül én sem tartom különösebben nagy találmánynak, de úgy látom, hogy működik a rendszer. *(Dr. Hoffmann Rózsa: Kérhetek még egyszer szót?)*

ELNÖK: Igen, csak még ehhez szólnék, majd utána. Én egyike voltam azoknak az elmúlt években, akik folyamatosan tiltakoztak ez ellen a teljesen túldimenzionált, értelmetlen rendszer ellen, hiszen semmi értelme nincs nyilvántartani egy szombathelyi gyereket debreceni felvétel szempontjából a középiskolában, ez szinte teljesen elenyésző. Azt gondolom, hogy több száz millió forintba kerülhet ennek a működtetése, mert azok a papírok, adatbevitel, amelyek ezt a rendszert egyáltalán működtetik, az nagyon sok pénz. Abban Juhász Józsefnek igaza van, hogy az iskolák nem elfogadták, hanem beletörődtek ebbe a dologba, mert muszáj csinálni, nem

lehet megúszni ezt a dolgot. Az is igaz, hogy most már többé-kevésbé hibamentesen működik. Azért az első és a második év - hogy mondjam - eszeveszett botrányai után a harmadik évben már elfogadható módon működött ez a szoftver. De semmi értelme nincs, semmire nem jó, hiszen az iskoláknak statisztikai kötelezettségeikből következően mindenfajta adatuk van. Tehát ezeket, hogy hány gyerek jelentkezett, azt feketén-fehéren lekérdezhetik, megkérdézhetik, ezért ezt a rendszert működtetni, ennek az égvilágon semmi értelme nincs.

Nekem az lesz itt majd zárójelben a javaslatom, ha a jelenlévők egyetértenek velem, hogy ismételten felhívjuk a miniszter úr figyelmét, hogy ennek a rendszernek a működtetése felesleges, pazarló, értelmetlen, túldimenzionált.

JUHÁSZ JÓZSEF: Egy megjegyzésem lenne, hogy mióta a rendszer működik és jól működik, megszűntek azok a panaszok, amelyek egyes gimnáziumok vagy sok gimnázium eljárásával volt kapcsolatos, miszerint „ha nem énhozzám nyújtod be első helyen a jelentkezési lapot, akkor ennek bizonyos hátrányos következményei lesznek”. Tehát azért ezt is tegyük hozzá a teljességhez.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Én még azt szeretném hozzátenni az alelnök úr javaslatához, hogy szeretnénk - legalábbis én magam, remélem, nem egyedül vagyok ezzel - korrekt, pontos választ kapni arra, hogy mennyibe kerül ennek a rendszernek a fenntartása. Ez az egyik.

A másik: amikor arról szól naponta minden híradás, hogy hol kell megszorítani a különböző ágazatoknak a nadrágszíját, akkor különös gonddal kellene arra figyelni, hogy az a minimális kis hozam, amit nyilván nem vitatok én sem, hiszen egy számítógépes rendszer valamivel többet tud, mint a hagyományos, megéri-e ennek a tíz- vagy százmilliós nagyságrendű rendszernek a működtetését. Az önmagában, hogy jól működik és megszokták, és hogy milyen jól csinálják, az nem érv, mert ehhez még hozzá kell adni azt a humán forrást is vagy pénzt, amit az ebben a rendszerben dolgozók elvégeznek.

Még egyszer: azt tudom mondani, elég sok igazgatóval beszéltem erről a kérdéstről, hogy általában az volt a vélemény, hogy számukra ez nem adott többet. Ha az lenne a helyzet - ami szerencsére nem áll fenn -, hogy a kevés helyet kell elosztani a sok jelentkező között, akkor azt mondom, hogy nem volna szabad sajnálni a tíz- vagy százmilliókat, de miután éppen ellentétes, én magam teljesen irracionálisnak tartom ilyen gazdasági körülmények között egy ilyen költséges dolognak a fenntartását.

Nem vagyunk határozatképes állapotban és nem is ez a fő téma, de nagyon támogatom alelnök úrnak azt a javaslatát, hogy hívjuk fel a miniszter úr figyelmét, és választ szeretnénk kapni a feltett kérdésekre.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Vágó Irén!

DR. VÁGÓ IRÉN: Én a magam részéről azt támogatom, hogy kérjünk tájékoztatást erről a dologról, mert azért ez egy elég bonyolult rendszer, és nagyon sok olyan eleme is lehet ennek a dolognak, amire nincs rálátásunk, valamint egyszerűen nem tudjuk, hogy mibe kerül. Tehát a költség és haszon mérlegelése alapján lehet szerintem egy olyan döntést hozni, hogy ezt szüntessék meg.

Egy mondatot szeretnék tenni ahhoz kiegészítésként, amit Rózsa mondott, hogy mindenkit felvesznek. Most már évek óta azt látjuk, hogy 12-15 százalékát a középfokra jelentkező gyerekeknek a rendes felvételi eljárásban nem veszik fel. Ezen el lehet gondolkodni, hogy miért nem, és kik ők, de sajnos, ez van.

FARKAS ISTVÁN: Akiket Juhász József először felsorolt, azok mind érintettek abban, hogy jó véleményt mondjanak saját magukról, tehát azt hiszem, itt egy tárgyilagos felmérés kellene. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

NAGY JÓZSEF: Ezek a tesztek Szegeden készülnek, nagyon örülök, hogy jól működik a rendszer. Ennek ellenére, hogy érdekelt lennék, azt mondom, hogy ennek nincs értelme. Tehát ha sokba kerül, ha kevésbe kerül, akármibe kerül, ez már nem kell, ez egyre kevésbé kell, mondjuk így. De azért nem ártana részletesen ismerni, mielőtt azt mondanánk, hogy jövőre se kell már vagy két év múlva nem kell. 90 ezres korosztályok vannak a 180 ezreshez képest, ami korábban volt, és van 80 ezres kapacitás a középiskolákban.

ELNÖK: Bárhogy is határozunk, szeretném zárójelben megjegyezni, hogy ebben a tanévben már nem lehet semmit se változtatni, hiszen kint van az egész ügy, ahogy van. Itt a 2005-ös időszakról lehet szó, hogy ha ebben valamit szeretnénk elérni vagy javaslatot tenni, ez 2005-re vonatkozik, 2004-re már semmit nem lehet csinálni, hiszen eszerint készül el mindenfajta tájékoztató... *(Dr. Hoffmann Rózsa: Most éppen a 2004-2005-ös tanév rendjét tárgyaljuk, és ez 2005 tavaszára vonatkozik, tehát arra még érvényesíthető.)*

Vágó Irén!

DR. VÁGÓ IRÉN: Nem tudom, hogy csak az én példányomban van-e, de egy ilyen időpont-elírás van itt a 2. oldalon: a középfokú iskola igazgatója rendkívüli felvételi eljárást írhat ki. Ugye, ez elírás, hogy IX. hó 1-jéig?

ELNÖK: Hol tetszik nézni?

DR. VÁGÓ IRÉN: A 3. számú melléklet, ez az a bizonyos nagyon bonyolult eljárás, amiről most egy idő óta beszélünk. Itt van egy olyan, a második lapnak az alsó harmadában, hogy 2005. V. 5-től IX. 1-jéig. Talán azt gyanítom, hogy VI. vagy VII. hó 1-jéig lenne? *(Megérkezik Liskó Ilona.)*

JUHÁSZ JÓZSEF: Nem, azt bármikor kiírhatja.

DR. VÁGÓ IRÉN: Szeptember 1-jéig? *(Juhász József: Igen.)* 31-én is kiírhat rendkívüli felvételi eljárást? *(Juhász József: Elméletileg persze, kiírhatja.)*

DR. HOFFMANN RÓZSA: És aznap fel is veszi abból a 15 százalékból azt a gyereket, aki nem került be.

ELNÖK: A tanév szeptember 1-jén kezdődik, tehát elvi akadályja nincs. Kevés a gyereke, augusztus 23-án bejönnek, észreveszik, hogy kevés a gyerek, nem iratkoztak be elegendően, kiírja utolsó héten...

DR. VÁGÓ IRÉN: 23-áig már be kell iratkozni neki a kötelező felvételt biztosító iskolába, de akkor még más iskola mindig elcsábíthatja szeptember 1-jéig?

JUHÁSZ JÓZSEF: Szeptember 1-jéig bárkit fel lehet venni az iskolába, és azok az igazgatók, akiknek nincs meg a tanulólétszámuk, mindent megtesznek szeptember 1-jéig, hogy tanulót szerezzenek.

ELNÖK: Van-e még valami a tanév rendjével kapcsolatosan? *(Nincs jelzés.)* Nincs. Ha jól értelmezem, igazából egyetlen aggályos pont van. Akkor általában a dolgokról szeretnék egy szavazást, majd szavazni fogunk az információs rendszerrel kapcsolatosan, az egy második szavazás lesz.

Általában azt mondhatjuk, hogy köszönettel vesszük és támogatja, elfogadja az Országos Köznevelési Tanács a 2004-2005-ös tanév rendjét. Aki egyetért vele, kézfelemeléssel jelezze!
(6) Aki tartózkodott?(2)

Ami vitát váltott ki, a Közoktatási Információs Rendszer működtetésével kapcsolatban, két javaslat született. Az második javaslat, a Vágó Iréné, egy finomabb változat, amely szerint „csak” tájékoztatást kérjünk a minisztériumtól a költségekről... (Dr. Vágó Irén: *Első lépésben.*) Első lépésben tájékoztatást a költségekről, és ez után térjünk rá a KIFIR-rel kapcsolatos javaslatokra. (Közbeszólások.) Hatékonyságáról, hasznosságáról, az egész KIFIR-rendszerről. Ez volt az első.

A második az: az OKNT úgy látja, hogy ennek a rendszernek a működtetése a mai demográfiai viszonyok miatt felesleges, irracionális, túlzottan költséges, ezért kérjük a miniszter urat, hogy gondolja meg a 2004-2005-ös évtől ennek a további működtetését.

Ez volt a két variáció. Ki az, aki a Vágó Irén-féle variációra szavaz?

DR. HOFFMANN RÓZSA: Azt javasolnám, hogy vonjuk össze a kettőt. Az Irén javaslata korrekt: valóban nincs információnk. Azt mondjuk, hogy költséges, mert feltételezzük, de nem tudjuk, hogy mennyi. Miután az OKNT aggályosnak tartja a költségessége és megkérdőjelezhető hasznossága miatt ennek a rendszernek a működtetését, ezért azt kéri a miniszter úrtól, kapjunk információt arra nézve, mibe kerül, és milyen hasznot hoz, és ez után kívánunk állást foglalni, ennek alapján.

ELNÖK: Ez egy nagyon kellemes áthidaló, nagyon korrekt javaslat. Igazából ezt teszem fel. Ki az, aki egyetért? (Szavazás.) Egyhangúlag elfogadtuk Rózsa kiváló javaslatát, köszönöm szépen.

Szó szerint kérném szépen, hogy le tudjuk írni.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Majd stilizáljátok egy kicsit.

ELNÖK: Ennél szebbet nem tudunk mondani.

Hadd köszönjem meg Juhász Jóskának a 2004-2005-ös tanév rendjével kapcsolatos előterjesztést, azt a nem könnyű munkát, amit annak kapcsán hajtott végre, hogy most már hosszú évek óta először időben ide került ez a rendelet, mert ez évek óta problémát jelent az Országos Köznevelési Tanácsban. Próbáljuk elintézni, hogy tényleg február végéig megjelenjék, hogy az iskolák ennek alapján tudják tervezni a következő évet.

De még nem tudjuk lezárni, mert a köszönet után van még valami. Tessék!

DR. VÁGÓ IRÉN: Én belenéztem ebbe az anyagba, amit megkaptunk a versenyekkel kapcsolatban. Arról volt szó, hogy egy olyan dolog lesz, ami később, mellékletként jelenik meg. De itt azért mindenféle dátumok szerepelnek ebben az anyagban, például az egyik az, hogy január 25-én kiírják ezeket a pályázatokat. Mi most nem tekintettük át ennek a szövegezését, így átsiklottunk fölötte, ugyanakkor arra gondolok, hogy esetleg már annyira előremennek a dolgok, hogy mire visszakérül hozzánk, addigra már nem sok mindent lehet ezen igazítani. Ez az egyik része a dolognak.

A másik része, hogy ebből a mellékletből ki vannak emelve bizonyos versenyek. Emlékszem, hogy a nagy viták például tavaly pontosan ezek körül voltak, hogy egészen periférikus területeket is találtunk, és kaptunk ígéretet, hogy áttekinti a minisztérium, és egy új javaslatot fog erre vonatkozóan tenni. A pályázati kiírás nem érinti, nem látjuk az új javaslatot sem, tehát most is látok egy hézagot. A mellett, hogy a pályázatot versenyekkel kapcsolatban már holnap elindul valami, amiről nem tudjuk pontosan, hogy micsoda.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e a versenyekkel kapcsolatosan még kérdés? Mert tényleg, ezt a témát nem zártuk le, nem tárgyaltuk. (Kosinszky Zsuzsa az elnökhöz fordul.)

Akkor egy kis türelmet kérek, mert Brassói Sándor szakértőhöz tartozik a versenyekkel kapcsolatos minden dolog, és azt is mondta, hogy ha szükséges, egy-két perc, és Brassói úr itt lesz, és megpróbálunk ezzel kapcsolatban valamire jutni.

JUHÁSZ JÓZSEF: Én pedig megköszönöm. Nem feledkezem meg a problémáról. Ha van valakinek ötlete, javaslata, akkor konzultáljunk még, mert ez bizonytalan.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Nekem van egy. Ha a vizsgabizottság mandátumát időben meghosszabbítjuk, és nem jár le annak a három napnak a végén, amikor a normál érettségi folyik, hanem mondjuk június 30-áig tart, akkor nem látom lehetetlennek, hogy az emelt szintű érettségi időben a középszintű után történjék. Pusztán egy olyan formális aktust kell akkor megszervezni, hogy miután az emelt szintű érettségik lezajlottak, még egyszer összeüljön a vizsgabizottság - legalábbis az elnök -, és szentesítse. Lehet, hogy ezt könnyebb megoldani, akár egy-két napot erre kijelölve vagy az iskolákra bízva. Merthogy a dolognak az a rákfenéje, hogy az emelt szintűnek a megvalósítását tartom sokkal nehezebbnek a tanítási idő alatt. Így pedig el lehetne kezdeni a középszintűt június 8-ával, akár befejezni azt két hét alatt, és az utolsó hétre tenni az emelt szintűeket, és a vizsgabizottság záróaktusát.

Gyurinak nem tetszik az ötlet - de nem találok rá más megoldást, mint megcserélni a sorrendet. Ha csak ez az egy formális szempont az oka annak, hogy az emelt szintűt a tanítási időben csináljuk, akkor egy ilyen formális szemponton könnyebb csereberélni. Teljesen értelmetlenné válik az utolsó héten a tanítás azokban az iskolákban, ahol sok emelt szintű elnököt és vizsgáztatót adnak. Azt az iskolát nem fogja érinteni, ahonnan senki nem megy el vizsgáztatni. A tanár és az utolsó tanítási hét védelme mondatja ezt velem.

JUHÁSZ JÓZSEF: Nem csak ilyen formális okai vannak ennek. A gyerek felkészülési szisztémájába is gondoljunk bele! Ő ugyanis középszintű vizsgákra is készül, meg emelt szintű vizsgákra is. Egy nagy lelki megkönnyebbülés neki, ha az első nekifutásban egy nehezebb tartott emelt szintű szóbeli vizsgán túl van, és ezt követően kényszerül a középszintű vizsgák teljesítésére. Fordítva, azt hiszem, nehezebb lenne. Nem tudom...

ELNÖK: Azt gondolom, hogy ebben nincs jó megoldás. Azon is nagyon sok minden múlik, hogy hány ilyen csoportot kell majd működtetni, hány külső vizsgahelyet kell működtetni, mennyire lesz tömeges az emelt szint - az idegen nyelvet leszámítva. A többi tantárgyból mennyire lesz ez tömeges vajon? Valahogy el kell kezdeni.

JUHÁSZ JÓZSEF: Az OKÉV csinálja a felméréseket, úgyhogy lesznek adataink már - amiben persze van egy nagyfokú bizonytalanság, hiszen egy évvel előtte kellene kitalálni, hogy mi lesz 2005-ben.

ELNÖK: Egyelőre köszönöm szépen. A dohányosokra való tekintettel kérdezem, hogy ha most nem tartanánk szünetet, mert letudjuk ezt a napirendi pontot, a kerettantervi előtt tartanánk. Gondolom, hogy a versenyeket tíz perc alatt elintézzük.

A miniszteri rendelet rendben van a tanév rendjével kapcsolatosan, a tanulmányi versenyekkel kapcsolatos kérdések viszont nem. Irén, ismételd meg, légy olyan kedves, és térjünk rá a versenyekre!

DR. VÁGÓ IRÉN: Tehát az az anyag, amit megkaptunk, markánsan két csoportra bontja a versenyeket. Az egyik, amire nem írnak ki pályázatot, mert itt minden tekintetben, tehát szakmailag is, lebonyolítás szempontjából is, finanszírozás szempontjából is az OM vállal felelősséget - mondjuk így -, az összes többit pedig megpályáztatják. Idáig nagyon jó.

Itt arról van szó, hogy visszajön hozzánk ez a szöveg és később fogjuk tárgyalni, én azonban azt látom, hogy ezt a pályázatot január 25-én közzé fogják tenni, ha az nem érvényes,

ami itt le van fektetve. Ezért kérdeztem, hogy nem kellene-e nekünk most mégis tájékozódni erről a dologról, mert ha ez februárban kerül ide vissza hozzánk, akkor már utána leszünk több minden dolognak. Ez volt az egyik aspektusa.

A másik pedig, hogy ebben az úgynevezett első kategóriás versenyekben, tehát amelyekre nem pályáztatnak, itt tervez-e felülvizsgálatot az OM, milyen felülvizsgálatot tervez? Tavaly ilyenkor, amikor tárgyaltuk ennek az évnek a rendjét, akkor rendkívül sok kifogás hangzott el, hogy az OKTV-versenyeken, amelyek a legnagyobb súlyúak, legnagyobb presztízűek, nagyon nagy aránytalanságok vannak. A kollégáknak mondom, hogy ha visszaemlékeztek például filozófiából is van két darab, még hozzá egy angol nyelvű filozófiai OKTV is, ami azért érdekes, mert kötelező jelleggel filozófiatanítás nem is folyik egyetlen osztályban sem a középiskolákban.

Tehát ezeket az anomáliákat ígérte nekünk tulajdonképpen a minisztérium tavaly, hogy átnézi, kirostálják és egy új javaslatot hoznak ide. Mikor és mire számíthatunk?

ELNÖK: Van-e további kérdés? *(Nincs jelzés.)* Én egyet szeretnék csak, lehet, hogy formai, de az első kategóriában az OM által finanszírozott: az 1. oldalon csak az OKTV szerepel ebben, a 2. oldalon a jelen melléklet, az első kategóriában nagy örömmel vettem, hogy benne vannak az országos szakmai tanulmányi versenyek is. Vagy ezt rosszul értelmezem? *(Brassói Sándor: Igen.)* Akkor kár volt örülni. *(Derültség.)* Köszönöm szépen.

Van-e még további kérdés?

DR. HOFFMANN RÓZSA: Látok egy tegnapi határidőt. Ez megtörtént? *(Derültség.)* A pályázati kiírás jóváhagyása, mert ha igen, akkor minek beszélünk?

ELNÖK: Van-e még további kérdés? *(Nincs jelzés.)* Ha nincs, akkor Brassói Sándoré a szó.

BRASSÓI SÁNDOR: Megpróbálom összefoglalni nagyon röviden és kitérek a felvetésekre is természetesen. A tanulmányi versenyek rendszere egy nagyon nagy doboz, és ha itt visszaemlékszik a Tanács, akkor itt a '90-es években nagymértékben elindult egy olyan tehetséggondozás, ami több százra hízta ezt a kategóriát. Megjelentek olyan bt.-k, kft.-k, vállalkozók, cégek, tudományos társaságok is, amelyek fölött a minisztérium semmiféle szakmai felügyeletet nem gyakorol, és ehhez még hozzájöttek a korábbi versenyek, a megyei pedagógiai intézetek versenyei és így tovább.

A dolog oda vezetett, hogy az iskolák felől egyre több bejelentés érkezett, nevezetesen 1999 magasságában afelől, hogy a legkülönbözőbb versenyek érik el az iskolákat, de a legkülönbözőbb szakmai kompetenciákkal szerveznek sokszor nem is szakértők versenyeket, ezek meg sem jelennek sehol a hivatalos tájékoztatásban. Az iskola benevezi a gyereket, a verseny szakmailag elégtelen, a minisztériumtól kérnek segítséget. Nyilván ezt nem tudtuk kezelni, illetve úgy tudtuk kezelni, hogy akkor egyeztetve a szakma zárt körével, átrostáltuk a versenyeket és létrehoztuk ezt a három kategóriát, ami most is a rendszerben működik.

Elhoztam az Oktatási Közlönynek a mostani, június 16-ai számát, tehát erre a tanévre vonatkozó számát, ami a versenyeket így strukturálja. Ez a strukturálás, hogy 1-es, 2-es, 3-as kategória. Tehát nevezetesen az 1-es kategória tulajdonképpen az OKTV-t jelenti, amelynek teljes egészét a minisztérium és a KÁOKSZI, most pedig az OKÉV kezeli, a 2-es azt a kategóriát jelentette, amelyekre mi a létszámról, a tehetséggondozásról, a NAT-hoz, kerettantervhez igazodó felmenő rendszerre vonatkozóan indokoltan tartottunk valamiféle OM által történő felügyeletet, ezeket tettük be a 2-es kategóriába, a 3-asba pedig azokat, amelyeket szakmailag indokoltan tartottuk, de tudvalévő, hogy a minisztérium költségvetése igen szerény, ezért ezeket anyagilag nem tudtuk támogatni, csak szakmailag tudtunk mögéjük állni. Ezzel vállaltuk azt is, hogy szakmai támogatással rátekintünk a versenyre, beszámoltatjuk a versenyszervezőket és egy minőségi garancia jelenik meg.

A tanév rendjébe bekerült akkor, a 2000-2001-es tanévről szólóba először, hogy az iskola közössége, nevelőtestülete azokon a versenyeken kell hogy indítsa igazából elsősorban a tanítványait, amelyek ebben szerepelnek, és látható, hogy garancia van benne, és azokon az egyéb versenyeken, amelyek itt nem szerepelnek ebben a közlönyben, csak akkor indíthatja a tanulót az iskola, hogy ha ezt a helyi kollektíva, a szülői kör, ahol iskolaszék van, ott az iskolaszék, diákönkormányzat, mindenki támogatja.

Ezek után ez már nem okozott ilyen mértékben fennakadást, ugyanakkor persze felmerült az a kérdés, hogy miért - és itt utalok a felvetett kérdésre - vannak az 1-es kategórián belül, amit a minisztérium teljes mértékben támogat és szervez, eddig a KÁOKSZI-n, majd pedig az OKÉV-en keresztül, miért vannak eltérések? Például pont a nyelv merült fel úgy emlékszem, így visszamenőlegesen, például angolból egy kategória, miért van a többiből kettő?

Ennek a következő az oka. Az a szaktanári kör, aki ezeket a nyelvi versenyeket eddig a KÁOKSZI-val szervezte, az a tanári, szaktanári, verseny munkacsoport és az a nagy számú ebben közreműködő pedagógusi kör az iskolák oldaláról, így tartotta indokoltnak, hogy ez így legyen, mert különböző létszámmal, különböző felkészültséggel, különböző külföldi tanulmányi múlttal rendelkező diákok kerülnek be a különböző kategóriákba, és végső soron ők kezdeményezték - talán ha jól emlékszem, az 1997-98-as tanév magasságában -, hogy az angol korábbi több kategóriáját összehozták egy csoportba.

Ebbe a minisztérium önmagában nem kívánt beleszólni, mert számunkra meggyőző, megnyugtató volt az, hogy ezekben a versenyekben nincsenek fennakadások, ezek viszonylag jól szerveződnek. Nem gondoltuk azt, hogy a szakmai, szaktanári egyesületekkel: Fizikatanári Egyesület, Földrajztanári Egylet, Történelemtanárok Egylete, egy nyelvtanári egyesülettel szemben szakmai érveket tudnánk hozni, hiszen nem érezzük magunkat ezen a területen kompetensnek. Ez a kategóriarendszer így számunkra megnyugtató volt, ezért se nyúltunk hozzá.

A másik a filozófia kérdése, ami felmerült. Van filozófiaverseny magyar nyelven és idegen nyelven. A magyar nyelvű mondjuk azt, hogy jóllehet az iskolákban nem kötelező, de sok iskola mégiscsak tanít filozófiát, elsősorban a gimnáziumok, és a Magyar Filozófusok Egyesülete védnökséget lát el a verseny fölött, mint ahogy az ELTE filozófiai tanszéke is. Tehát ők ezt a versenyt indokoltnak tartják, merthogy van egy elég jelentős tanulói létszám, aki ebben részt vesz. Ezért indokolt magyar nyelven tenni. Miért van angol nyelven? Ennek is egy oka. Van egy nemzetközi filozófiai diákolimpia, amelynek a szervezőbizottságában Magyarország is részt vesz, és ez a filozófiai diákolimpia évről-évre megméri a világ legjobb, angol nyelven is magát interpretálni tudó középiskolásait. Ennek viszont előfeltétele egy olyan válogatás, amely válogatás kellően magas szintű, kellően biztosítja Magyarországra számára azt, hogy egy nagyon magas szintű szakmai előválogató versenyen jut el a diák külföldre. Az a diák, aki ide már eljut, azt hiszem, nem kell kételkednünk abban, hogy egy egyetemi filozófiai szakon el tud majd a későbbiekben - ha szándéka szerint erről szó lesz - helyezkedni, tehát ott tud tanulni. A filozófiával kapcsolatban ez az álláspontunk.

Egyébként az első, második, harmadik kategóriás versenystruktúra zömében jellemző erre a versenyrendszerre, a nemzetiségi nyelvek ez alól kilépnek. Itt a nemzetiségiverseny-szervezők és az OKB, mint bizottság ezt a struktúrát jónak tartotta, ezért nem nyúltunk hozzá.

Felmerült az a kérdés, hogy az 1-es kategóriába mik tartoznak. A középiskolai tanulmányi versenyek. Itt igazából az anyag 2. oldalán felsoroljuk azt, hogy melyek azok, amelyeket nem akarunk pályáztatni, így az 1-es kategóriába tartozó OKTV-ket és az összes többit, ami ott van.

A szakképzés ezt teljesen jól szervezi, tehát nem szándékozunk ebbe beleavatkozni.

A nemzetiségi tanulmányi versenyek szervezése viszonylag költséges, hogyha pályázatot írunk ki, félő, hogy nem lesz jelentkező, aki lebonyolítja.

Ugyanez igaz a gyógypedagógiai nevelésben-oktatásban érintett tanulókkal kapcsolatban, hiszen benne vannak a közlönyben a versenyek, a Koncz Dezső-verseny és az összes többi: ezek nagyon szerény költségvetésből, általában egy bázisiskolára épülve

szerveződnek. Nem fogunk tudni más iskolát találni, ha pályázatot írunk ki, ő fog pályázni, tehát nem releváns ez a kérdés.

Ugyanígy a Kazinczy-alapítvány versenye esetében sem, hiszen tulajdonképpen a minisztérium a tulajdonosa ennek a Kazinczy-alapítványnak, tehát ez a mi versenyünk, amit kénytelenek vagyunk saját fejezeti forrásból támogatni.

A határidővel kapcsolatban a miniszteri értekezlet tárgyalta a tanév rendjét, és ennek mellékletét képezi a tervezet, ami önök előtt is itt van. Tulajdonképpen az a döntés - nem tudom, Juhász kolléga említette-e -, hogy az a logika a megfelelő a minisztérium számára, hogy megjelenik a tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet, és a melléklet, ami a tanulmányi versenyekkel kapcsolatos, mint kiegészítés, mint a rendelet kiegészítése meg tud jelenni a későbbiekben is. Különösebb szakmai problematikája nem fog fölmerülni, hiszen aki iskolában dolgozik, jól tudja, hogy az iskolák még a jelenlegi tanévvel vannak elfoglalva, a tanulmányi versenyek meghirdetése mindig is május-júniusi időszakban lehet fontos, hiszen az iskolákban különösen a pályázatos tantárgyak esetében - amilyen például a történelem, a földrajz - lehet nyáron készülni, a többi esetében nem releváns, bőven ráér. A pályázat azért szükséges, mert a versenyt szervezőket - zömmel tudományos társaságok, alapítványok, szakmai egyesületek - közvetlenül nem lehetséges támogatni, csak pályázati úton elért kvalifikáció, minősítés alapján.

Így van módunk a versenyek rendszerét némileg igazítani, fazonírozni, hiszen a nemzeti alaptantervnek a tartalmához, területeihez, tehetséggondozáshoz a pályázattal már jobban tudjuk ösztönözni a versenyszervezőket.

Azt hiszem, nagyjából átfogtam a kérdést.

ELNÖK: Egy dologra nem kaptunk választ: hogy a határidők mennyire igazak. Mert van tegnapi meg holnaputáni határidő is benne.

BRASSÓI SÁNDOR: Amikor összeállítottuk, még nem voltak ismertek és most sem ismertek egyértelműen a tárca részére a Pénzügyminisztériumnak a tárca költségvetésével kapcsolatos instrukciói. Nyilván a pályázati kiírás kötelezettségvállalásnak minősül, ezért meg kell várnunk azt, hogy az OM-et milyen mértékben fogják terhelni egyes költségek. Ennek függvényében kell átgondolnunk több mindent, ezért a türelmüket kérjük.

Ki tudnánk írni holnap, de várunk vele: a jövő hét elejére tervezzük, az események függvényében a pályázat kiírását.

ELNÖK: Köszönöm szépen a válaszokat. További hozzászólás?

DR. HOFFMANN RÓZSA: Nagyon jó elgondolásnak tartom, hogy három évre történjék a pályázat kiírása, hiszen vannak rutinszerűen ismétlődő versenyek. Azt viszont nem tartom jónak, hogy ezzel három évre teljesen lezárja, bezárja a kapukat. Meg kellene keresni annak a módját, hogy jóllehet, van egy február 25-ei határidő, amire nyilván sokkal több pályázat is érkezik, mint amire keret van, de mégis, hagyni egy 10 százalékos keretet és egy lehetőséget arra, hogy ha valakiben egy év múlva érik meg a szándék, és akkor ér olyan előkészítettségi fokra, hogy egy nagyszerű versenyt kiírjon, akkor ne legyen esélytelen. Az ilyen három évre bezárt kapuk, bebetonozott dolgok általában nem szerencsések.

Az elbírálás szempontjait egy kicsit szegényesnek tartom. Itt nem kap elég hangsúlyt az például, hogy önálló tanulói munka, kreativitás, az egyéni tehetség kibontakoztatása, ami minden versenyben, ami valamennyire a tehetség kiválasztását szolgálja, hangsúlyt kell hogy kapjon. Olyan szempontból is egy picit mechanikusnak érzem, hogy mintha azt feltételeznék, hogy csak a többfordulós pályázatok lehetnek sikeresek. Most beugrik nekem hirtelen, meg elnökségi tagként ismerem, amit a Németh László Társaság nagyon színvonalasan évek óta működtet: ez egyszerűen egy esszépályázat, ami nehezen férne ebbe bele. Szokta is támogatni a minisztérium, éppen azért, mert jó, és több mint kétszáz tanulót foglalkoztat.

Azt javaslom, hogy ezeket a szempontokat még egy kicsit vizsgálják át.

A harmadik egy apró megjegyzés: elnézést kérek attól, akit illet, de nyelvi szempontból át kellene nézni a szöveget. Valószínűleg gyors munka eredménye, csak ilyen apróságok vannak, hogy az 5. oldalon számmal 3 millió forint szerepel, betűvel harmincmillió; vesszőhibák, alany-állítmány egyeztetési hibák. Ügyeljen arra a minisztérium, hogy mit ad ki.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e további hozzászólás?

DR. KARLOVITZ JÁNOS: Lehet, hogy nyitott kapukat döngetek, vagy azt is vállalom, hogyha butaságot mondok, de valahogy úgy érzem, hogy ezek a tanulmányi versenyek nagyon is tanulmányi versenyek. Ez jó, rendben van, ilyen kell. De valahogy van egy hiányérzetem - lehet, hogy nosztalgia. Amikor még az ifjúsági mozgalom működött az iskolákban, és voltak ezek a kimittudok, vetélkedők, és ezek nagyon jó lehetőséget adtak olyan kreatív gyerekeknek, akik nem tudnak olyan jól tanulni, de nagyon alkotók voltak színjátszó körben, dalban stb., és valahogy ez a sáv hiányzik egy rétegnek a kiszolgálására, valamint a sporttevékenység, futball stb. Ez ugyancsak erre a rétegre vonatkozik. *(Nagy József: Nem csak erre a rétegre!)* Ez a nem kifejezetten tanulmány, de mégis a valamiféle tudásnak és emberi értéknek a felmutatását jelentő... Lehet, hogy én vagyok ebben tájékozatlan, hogy erre lesz-e lehetőség. Azt tudom, hogy az ifjúsági mozgalom most nem működik iskolákban, tehát ennek a hiánya... Nem gondoltam volna valamikor, hogy lesz idő, amikor én az úttörőmozgalmat vagy akármilyen ifjúsági mozgalmat visszaírom - hogy így mondjam -, de most érezhető a hiánya.

Ettől függetlenül tehát a versenyekben ez a bizonyos sáv hiányzik, amit én említettem. Érvényesülhet-e.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Lezárható ez a napirend?

DR. VÁGÓ IRÉN: Én a pályázati részhez nem szólnék hozzá, mert ami észrevételem lett volna, Rózsa elmondta. Az OKNT-ről elhangzottakat a magam számára nem tartom teljesen megnyugtatónak. A 99-es valamilyen módon kialakult konszenzus ennyi tantervi tartalmi változtatás után, ami azóta történt, nem gondolom, hogy minden szempontból aktuális lenne. Nem akarok rész dolgokba belemenni, de a különböző nemzetközi diákolimpiákon több tantárgyból vesznek részt magyar gyerekek, és nagyon jól szerepelnek - mégsem írunk ki azokból a tantárgyakból angol, német nyelvű OKTV-t. Változatlanul azt érzem, hogy a lobbycsoportok valahol-valahogy nyugvópontra jutottak, és a minisztérium nem kíván ebbe a darázs-fészekbe belenyúlni, de ő vállal szakmai felelősséget. A többi versenykiírásban megjelenik integrált tárgyakra való törekvés, műveltségterületi, kereszttantervi stb., pont azok a változásokat tükrözik, amit mi is nagyon támogatnánk. Ezek a versenyek pedig be vannak csontosodva.

ELNÖK: Ezen a mezsgyén szeretném ezt egy kicsit továbbvinni, és talán egy kicsit összefoglalni.

Ha abban egyetértés mutatkozna, hogy javasoljuk-kérjük, amit egy évvel ezelőtt is kértünk: a tanulmányi versenyek egész rendszerének áttekintését ebben az évben, mert úgy látjuk, hogy azért itt rendet kellene tenni, annak ellenére, hogy látunk előrehaladást az elmúlt évekhez képest.

Tehát egy ilyen felhívó levelet miniszter úrnak néhány mondatban megfogalmaznánk, különös tekintettel az új tananyagtartalmakra, a NAT-ban megjelenő cross curriculum-okra, mindenfajta új ismeretre és kompetenciákra, nem biztos, hogy ilyen rendszerben kellene hosszú távon működtetni az országos tanulmányi versenyeket. Ezért kérjük a minisztériumot, hogy tekintse át a tanulmányi versenyek egész rendszerét, és ha lehet, még ebben a tanévben, tehát júniusig hozza az OKNT elé. Elfogadható ez a javaslat?

BRASSÓI SÁNDOR: Van módom még itt reagálni?

ELNÖK: Hogyne, persze!

BRASSÓI SÁNDOR: Az észrevételeket köszönöm szépen, egy részét már kijavítottuk, elnézést, ha a nyomtatott formában nem volt, de az e-mailben már a javított van. Több minden korrigálódott.

A szempontrendszerben nagyon köszönjük a javaslatokat, ez bővíthető természetesen. Trencsényi László is e-mailben küldött észrevételt és javaslatot, nagyon hasznos javaslatot, úgyhogy feltétlenül élni fogunk a javaslataival és megfogadjuk.

A három éves pályázati rendszer. Ez még nem dőlt el egyébként, tehát ezt nem mondtam, ez nem derült ki, ez megint csak Draskovics úr költségvetési tétéleivel kapcsolatban fog megjelenni. A minisztérium nem döntött erről, majd a jövő héten dönt, hogy hogyan írja ki a pályázatot. Egyébként nyilván az jó, hogy ha minden évben kiírunk pályázatot, ennek persze van egy hátránya, iszonyúan költséges egy pályázatot lebonyolítani, nem biztos, hogy ezt érdemes minden évben lejátszani, hogy minden évben anyagi terhet ró a résztvevőkre. Másrészt pedig, akik bekerülnek egy ilyen rendszerbe, számos olyan tanulmányi versenyt, vetélkedőt tudok mondani, amelyek számára egy hároméves keretszerződés megnyugvás, mert látja azt, hogy nyugodtan tervezhet három évre. *(Megérkezik dr. Dobos Krisztina.)* De ha ezt minden évben mindig újra kell írni, akkor ez tulajdonképpen a versenyszervezőkben is egyfajta bizonytalanságot okoz. Megjegyzem: most is három évre van, mert így kötöttünk a KÁOKSZI-n keresztül nagyjából az anyagilag támogatott versenyszervezőkkel egy ilyen szerződést, most fog lejárni. Ezt a minisztérium még mérlegeli egyébként.

Természetesen érezhető ez a nagyon is tanulmányi verseny jelleg. Megjegyzem egyébként tájékoztatásul, hogy a minisztérium nagyon aktívan közreműködik, részt veszünk az országos innovációs szakmai versenyben, tehát az eleve egy más jellegű fejlesztő verseny. Anyagilag is szponzoráljuk és szakmailag is részt veszünk benne. Másrészt részt veszünk az Innovációs Szövetség versenyében, ami azon tanulók számára ad lehetőséget, akik nem kimondottan egy tantárgyhoz, egy műveltségi területhez kötődnek, hanem alkotó kedvüket szeretnék kibontakoztatni. A Szabadalmi Hivatallal közösen kiírjuk azt az innovációs vetélkedőt, ami ugyancsak egy ilyen sajátos korcsoportnak és fiataloknak ad nem hagyományos tanulmányi verseny keretében folyamatos támogatási biztonságot.

Az egy más kérdés, hogy a sport, színjátszás terén miket lehetne még támogatni, azt hiszem, hogy a mi forrásaink igen végesek, tehát ahhoz, hogy ilyet tegyünk, ehhez pluszforrások kellene, az sem biztos, hogy a rendelkezésre állók meglesznek erre az évre. Úgyhogy ezt nem tudjuk vállalni.

A Vágó Irén által felvetettekhez reflektálva: azt gondolom, hogy az angol nyelvű filozófiai diákolimpiát meg fogjuk vizsgálni a szakmával, tehát ezt meg fogjuk ígérni feltétlenül. Azt is meg lehet ígérni és nem okoz problémát, hogy az OKTV-k belső követelményrendszerét vizsgáljuk, ugyanis az biztosan itt elhangzott Juhász József által, hogy ami megjelenik ott a tanév rendje rendeletben a versenyek, az OKTV részéről, az csak egy táblázat, hogy milyen tantárgyi versenyek vannak. Az, hogy mi a verseny belső tartalma, az mindig is a Közlöny májusi számában jelenik meg. Tehát addig mi még tudunk az OKTV-szervezőkkel bőséggel egyeztetni, tudunk szakmailag egyeztetni, hogy a NAT-hoz, a 243-as rendelethez igazítsák ennek a tartalmát.

Azonban kérem, hogy azon egy pillanatra gondolkodjunk mégel, hogy ezt olyan nagyon meg akarjuk-e tenni, hiszen a mostani OKTV-t, amit kiírunk, az most az iskolában lévő, a jövő tanévben iskolában lévő 11-12. évfolyamos tanulóknak szólna. A NAT felmenő rendszerben indul el ebben a tanévben, 2004. szeptember 1-jétől az első évfolyamon. Tehát ezek a tanulók nem a mostani hatályos NAT szerint érlelődtek, képződtek. Meg lehet ezt tenni, de ebben érdemes lenne esetleg még egy kört futni.

Még annyit, hogy a miniszter számára írandó levéllel összhangban: természetesen mi ezt tovább folytatjuk, nem lehet-e azt kérni, hogy mivel a versenyek egy nagy halmaz, a

versenyekből a tanulmányi versenyek nagy része most a pályázattal azért megújulásra kerül, csak az OKTV az, ami nem. Tehát ha a levél úgy szól, hogy a versenyekre általában, akkor azt nem tartanám a legjobb ötletnek, mert lehet, hogy azt csak az OKTV-kre kellene kihegyezni. De ezt a Tanácsnak kell eldöntenie.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem csak az OKTV-vel, hanem az OSZTV-vel kapcsolatosan is vannak gondok, de az azért egy tágabb dolog. Lehet úgy is fogalmazni, hogy egy további megújítás irányába. Lezárhatjuk ezt a napirendi pontot? Köszönöm szépen.

Mielőtt szünetet tartanánk, egy dologban szeretnék egyperces tájékoztatást adni, mert ez sok kedélyt borzolt az elmúlt időszakban, ez a közoktatási törvény titoktörvénnyel kapcsolatos passzusa, hogy ez milyen módon került a birtokomba és az OKNT-nek milyen szerepe volt ebben. Ha ezt még meghallgatnátok, utána tartanánk szünetet.

Csak az utolsó két hét eseményeit mondanám el. A Fidesz-Magyar Polgári Párt oktatási kabinetje néhány szakértőt, többek között az Országos Köznevelési Tanácsot is felkérte egy egyeztetésre, ezen részt vett Szüdi János államtitkár úr, az ombudsman, a helyettese, részt vett rajta az adatvédelmi biztos is, és egyértelműen az az álláspont nyert többségi elfogadottságot, amit az OKNT is képviselt, két tekintetből igazából: egyrészt a szülővel kapcsolatosan az alaphelyzet, hogy nincsen titoktartási kötelezettség, csak bizonyos minősített esetekben - amelyben mindenki érti, hogy miről van szó -, a másik pedig, hogy a tanárt illesse meg a titokvédelem, a titoktartási kötelezettség. Ezt Pokorni úr, Sió úr volt ott jelen, a minisztérium részéről is, az ombudsman is, mindenki támogatta, ezt követően itt a Házban volt egy egyeztetés, mert talán emlékeztek rá, hogy az igazságügy-miniszter volt az, aki ebben a dologban egy kicsit gátat szabott az OM mozgásterének, ez pedig az utolsó, általam ismert szöveg, erre a Szüdi János által összehívott egyeztetésre a múlt héten került sor, ez így szól most már. A szülővel kapcsolatos az teljesen egyértelmű, azzal már semmi baj nem volt, a szöveg úgy szól, hogy a pedagógust hivatásánál fogva harmadik személlyel szemben titoktartási kötelezettség terheli. Tehát éppen úgy, hivatásánál fogva, mint az orvost, mint a jogászt. Tehát ez a szöveg volt a múlt héten, remélem, hogy ez ment aztán tovább, tehát ebben már az igazságügy-miniszter is egyetértését fejezte ki.

Van-e hozzászólás? Dobos Krisztina!

DR. DOBOS KRISZTINA: Akkor a Btk.-val mi lesz? Ott a pedagógust ugyanis nem sorolja fel.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Egy törvényt felülírhatja a másik törvényt nyilván.

ELNÖK: Erre nem tudok neked mit mondani, de a Btk.-t valószínűleg fogják módosítani. *(Dr. Hoffmann Rózsa: Ha költségvetési törvénnyel módosítanak oktatási törvényt, akkor az oktatási törvénnyel is lehet Btk.-t, nem?)* Ez vonatkozik rá, ennyit tudok mondani.

Tehát tulajdonképpen nagy sikerként könyvelhetjük el az OKNT-nek ezen kezdeményezését. Kellemes cigarettázást, és tíz perc múlva folytatjuk Sipos Jánossal.

(Szünet: 11.10 - 11.27)

ELNÖK: Tisztelt Tanács! Elkezdzenék a negyedik napirendi pontunk tárgyalását, amely a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendelet tervezete Sipos János államtitkár urat szeretettel köszöntöm, ő a napirend előadója. Előljáróban annyit szeretnék mondani, hogy ez az anyag már volt előttünk, de maradéktalan egyetértésünket nem nyerte el akkor. Azzal a felhatalmazással mentünk tovább egyeztetni - Loránd Ferenc és jómagam első körben, a későbbiekben pedig Hoffmann Rózsa is bekapcsolódott ebbe a munkába -, hogy próbáljunk egy mindenki számára elfogadható változatot találni.

Több változat is forog itt - nem tudom, igazából melyik a végleges, melyik a legutolsó szövegváltozat.

SIPOS JÁNOS: Lábjegyzet van az alján.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Államtitkár úr, öné a szó.

SIPOS JÁNOS: Szeretettel köszöntöm az Országos Köznevelési Tanács valamennyi megjelent tagját. Az egyik legtöbb vitát, szakmai egyeztetést kiváltott-követelt jogszabálytervezetről van szó. Több körben, több szinten tárgyaltuk már a minisztériumon belül is, illetve külső szakértőkkel is, az Országos Köznevelési Tanács tagjainak, elnökségének, vezetőinek bevonásával. A mostani jogszabálytervezet ezen viták eredményét tükrözi, és hiszem, hogy most már megfelel a nagy többség igényének.

Több lényeges kérdés körül volt szakmai vita. Az egyik az, hogy hogyan történjék jóváhagyás, az egyetértési jog gyakorlása, milyen szervezeteken keresztül bonyolódik ez az egész akkreditáció. A mostani javaslat eltekint egy korábbi változattól, amely a Kerettantervi Akkreditációs Tanács - rövidítve KAT - létrehozását javasolta. A mostani javaslat azt mondja, hogy az OKNT bizottsága mondjon véleményt, terjesszen elő javaslatot az OKNT részére, és így gyakorolja az OKNT egyetértési jogát a kerettantervek kiadásával kapcsolatban.

A kerettanterveket a törvény szerint az OKÉV-hez kell benyújtani. A procedúra innen kezdve technikai kérdés is: hová fizetik a pénzt, akik kerettantervet akarnak jóváhagyatni. A feladatot - forrásokkal együtt - a pilisborosjenői kht.-hoz tettük ki. A forrásokat azért tettük év végén hozzá, hogy most, év elején meg tudjuk csinálni a feladatot. Sejtettük az elmúlt évek működéséből, hogy ha 2004. évi források felhasználásával akarjuk elvégezni a kerettantervek jóváhagyását, akkreditációját, akkor félő, hogy nyárra sem leszünk meg vele.

Tehát a források rendelkezésre állnak, a technikai lebonyolítás is most már úgy néz ki, hogy rendben van.

Lényeges kérdés az is, ami fölvetődött az OKNT részéről, hogy ha a későbbi időszakban ad be valaki kerettantervet jóváhagyásra, akkor annak mi lehet a sorsa. Most a miniszternek van egy SOS-kötelezettsége: produkálnia kell kerettantervi ajánlásokat az iskolák részére. A helyzetet egy picit egyszerűsíti, hogy a NAT-kormányrendelet december 17-én megjelent módosításában szerepel, hogy a középiskoláknak nem kell most tanterveiket a helyi tanterveiket felülvizsgálniuk, hiszen a NAT-felülvizsgálat eredménye 2004. szeptember 1-jén az általános iskola első osztályában indul, és felmenő rendszerben kerül bevezetésre a későbbi évfolyamokon. Teljesen felesleges lenne most egy négy évfolyamos középiskolát arra kényszeríteni, hogy 2004 tavaszán megcsinálja azt a helyi tantervét, amit informatikában mondjuk 2012-ig nem használ. Ezt sikerült rendezni a kormányrendeletben. Tehát most, tavasszal, tantárgyi helyi tanterv-felülvizsgálati kényszer az általános iskola első négy évfolyamán van. A felső tagozatban sem kötelező most tavasszal felülvizsgálni a helyi tanterveket. A helyi tantervnek vannak egyéb részei, amiket felül kell vizsgálni, de nem a tantárgyi részt.

Ezt azért mondtam el, mert a következő hónapok munkálatait nyilvánvalóan befolyásolja a jogszabályi környezethez való alkalmazkodás. Biztos, hogy azon kerettantervet gyártani képes műhelyek számára is megnyugtató, amelyek mondjuk középiskolai kerettanterveket akarnak ajánlani, mert nem kell nekik most feltétlenül rohammunkában februárban ilyen nyilvánosságra hozniuk, hiszen várhatóan a középiskolák nagy többsége nem fogja most a tantervét módosítani.

Akkor visszatérve az eredeti gondolatra. A pályázat keretében, amely pályázatok január végéig beérkeznek, a miniszter kiválaszt néhány kerettantervet, amit ajánlásként megjelentet az iskolák részére, és ezen kívül lesznek még jóváhagyott kerettantervek most a tavasz folyamán is, várhatóan a következő években is. Az OKNT-nek itt volt egy javaslata, hogy ha a megjelenő miniszteri rendelethez, a kerettantervek jóváhagyási rendjéről, kiadásáról szóló rendelethez igazodva később valaki jóváhagyat kerettantervet, akkor az OKNT ajánlhassa, javasolhassa a

miniszternek, hogy közülük bizonyosak a miniszter által is kiadásra kerülhessenek, ha a kerettantervet benyújtó hozzájárul ehhez.

Tehát később is mehesse olyan rangú kerettanterv a rendszerbe, mint amelyet a miniszter most kiad a tavasz folyamán.

Úgy hiszem, hogy ez a változás és ennek elfogadása megnyugtató lehet a szakma számára. Nem az a cél most, ezt többször elmondtuk, sokan nem hitték el, de nem az a cél, hogy az iskolákat most egy-két hónap alatt a helyi tanterv átdolgozására kényszerítsük. Egy hosszú távú, kiszámítható, fejlesztő munka elindítása a cél a NAT-felülvizsgálattal, és ehhez a célhoz kell még a szükséges jogszabályokat megalkotni, hozzárendelni.

Ami körül még van vita, hogy milyen kiterjedtségű benyújtott tantervrendszert nevezünk kerettantervnek. Persze vannak, akik azt mondják, hogy lehetővé kell tenni, hogy akár egy műveltségterülethez néhány évfolyamra is benyújthassanak szakmai műhelyek, akik a törvény szerint jogosultak, kerettantervet jóváhagyásra, tehát konkrétan mondjuk az ének-zene tantárgy tanításához benyújthassanak 7-8. évfolyamra kerettantervet jóváhagyásra. Vannak, akik azt mondják, hogy komplett, valamennyi műveltségterületre kiterjedő és egy iskolatípuson belül valamennyi évfolyamra kiterjedő kerettanterveket lehessen csak benyújtani jóváhagyásra.

Mind a kettő mellett vannak kétségtelenül szakmai érvek. Ha az Országos Köznevelési Tanács kíván még ebben nyilatkozni, akkor a mai alkalommal ezt kérem, tegye meg.

Talán felhívtam a figyelmet minden kritikus pontra. Köszönöm szépen, hogy kiegészítést tehettem.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egy dolgot szeretnék mondani a vitának valahogy a karbantartása végett. Többször felmerült az, hogy visszaköszönnek ebben a rendeletben is azok az anomáliák, amelyek mondjuk a közoktatási törvényben sem úgy vannak, ahogy kellene lenni vagy ahogy véleményünk szerint kellene lenni. Azt szeretném, hogy olyan irányba azért ne nagyon mozduljunk el, hogy most a közoktatási törvényt próbáljuk módosítani. Tehát látom már Krisztinát jelentkezni, aki rendszeresen elmondja ezeket a teljesen jogos aggályait, de most ezen rendelet tekintetében a közoktatási törvényre vonatkozó változtatási szándékunkat nem kellene elmondani. Ahogy államtitkár úr elmondta, valójában három ilyen aggályos pont volt. Az egyik az OKNT szerepe ebben az egész kerettantervi jóváhagyásban, az eljárási költségek tekintetében ebben a háromszintű eljárási, illetve jóváhagyási procedúrában, illetve tantárgyra és/vagy műveltségterületre vagy teljes iskolatípusra.

Ez volt a három anomália. Ehhez kérem a hozzászólásokat.

LISKÓ ILONA: Először is szeretném megdicsérni a minisztériumot, mert úgy találtam, hogy ez a tervezet lényegesen átgondoltabb és kidolgozottabb és már közelebb áll ahhoz, hogy használható rendelkezés legyen az iskolák számára, mint amilyen az előző volt. Tehát látszik, hogy komolyan vették ezt a dolgot és sok munka történt.

Úgy gondolom, hogy az előzőben az egyik probléma az volt, hogy nem volt eléggé tisztázva a kerettanterv, a helyi tanterv és a NAT viszonya. Úgy érzem, hogy ebben a változatban ez a dolog nagyot lépett előre, tehát itt az emberek számára már világosabb és egyértelműbb, hogy miért is van szükség kerettantervre, tehát ezt mindenképpen az előnyére írnám.

A másik, amiben ugyancsak jelentős előrelépés történt, hogy az eljárás lebonyolítási rendje egy elfogadható és megvalósítható folyamatnak tűnik, és egy végiggondolt folyamatnak tűnik, tehát valóban ezt így meg lehet csinálni, és megnyugtató módon lehet megcsinálni.

Amivel azonban továbbra is problémáim vannak, az tulajdonképpen két dolog. Az egyik az, hogy én azt gondolom - bár őszintén szólva nem vagyok egy tantervi szakember, itt vannak emberek, akik ezt nálam sokkal jobban meg tudják mondani -, egy műveltségi területre nem lehet tantervet csinálni. Én azt gondolom, a kerettantervnek a műfaja és a lényege az, amit az államtitkár úr az előbb megfogalmazott, hogy egy pedagógiai ciklusra, egy képzési formára teljesnek kell lenni, tehát minden műveltségi területnek kidolgozottnak kell lenni. Azt hiszem,

azt nem lehet csinálni, hogy az ének-zene külön lóg, a természettudomány egész más, és ezt majd az iskola fogja összerakni. Ez nagyon kockázatos. Ezt én kockázatosnak érzem. Kell hogy az iskoláknak legyen egy olyan használható mintájuk vagy eszközük, amihez a helyi tanterveiket igazítani tudják.

Én mindenképpen azok mellett voksolnék, akik azt mondják, hogy egy pedagógiai ciklus és egy képzési forma.

A másik problémám, amit a múltkor is mondtam - és ami, úgy látom, ebben a változatban még tovább erősödött-, az OKNT szerepe. Én azt gondolom, hogy egy kerettantervi akkreditáció egy sokkal inkább szakmai, mint egy ilyen társadalmi legitimitációt igénylő kérdés, mint az OKNT, meg a Közoktatás-politikai Tanács... Az egész folyamatban a szakmaiságot láttam volna fontosabbnak erősíteni, de úgy látom, hogy a minisztérium éppen ellenkezőleg: az OKNT-nek még nagyobb jogosítványokat adott ebben az ügyben, mint az előző alkalommal. Lehet, hogy én kisebbségben vagyok ezzel a véleményemmel.

A harmadik dolog tulajdonképpen egy kérdés, amit nem látok elég világosan, és az államtitkár úr bevezetőjéből sem derült ki nekem elég világosan. Mi azt kértük a múltkor, az fogalmazódott itt meg, hogy minden kerettanterv egyforma eljáráson menjen keresztül. Nem volt elég világos, hogy most akkor mi van a pályázati kerettantervekkel, meg a megrendelt kerettantervekkel, meg a beadottakkal, meg a nem-tudom-mikkel. Szeretném, ha ehhez ragaszkodna az OKNT, hogy ebben ne legyenek különböző eljárások, tehát a kerettantervnek egy eljárása legyen, függetlenül attól, hogy pályázaton nyeri el valaki, beadja vagy intézet végzi el a munkálatokat. Ez egyfajta eljárás legyen - de lehet, hogy én nem értettem meg, amit az államtitkár úr mondott. *(Közbeszólásra:)* Akkor ez megnyugtató, és nincs is több mondanivalóm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nagy József!

NAGY JÓZSEF: Kedves Kollégák! Én is azzal kezdem, hogy ez a két anyag - mert összefügg a kettő: a kerettantervek jóváhagyásának rendjéről és kiadásáról, és van egy másik a nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról - nagyon jól kiérlelt. Eltérően a NAT-tal kapcsolatos rengeteg lelkes meg dühös hozzászólásomtól, amikor állandóan a gyöngye kivittelt kárhoztattam, és közben az elvekkkel, az alapcélokkal egyetértettem, itt egy szép anyagot kaptunk. Különösen a nemzeti alaptanterv: gyönyörű szép magyar mondatokkal, logikával. És még van egy, amit szeretnék kérdezni, és erről egypár szót szeretnék. Nem tudom, ki csinálta, de aki végül ilyen ruhába öltöztette, azt érdemes lenne külön megdicsérni, és figyelni arra, hogy vele dolgoztasson a minisztérium.

Van egy új elem is ebben. Ica már említette, hogy a fogalmi rendszer kezd letisztulni. Erről már sok vita volt, és sokszor azt mondtátok, hogy „hát a pedagógia abban a helyzetben van, hogy kupi van” - már elnézést, zűrzavar van a fogalmakban. Nem így van. Van egy hagyományos fogalomrendszerünk, amit mindenki ért, és van egy változási folyamat, ami még nem vált általánossá. Ebben a helyzetben adódik az, hogy aki nem ismeri a változás elemeit, és nem tájékozódott benne, az könnyelműen beemel egy új fogalmat, és az egész korábbi rendszert összeomlasztja. Ez történt végig a NAT-tal kapcsolatban, és sok minden mással. Egy kicsi kis példa:

Lekötöttük a pedagógiai program fogalmát az iskolai pedagógiai programra. Erre föl a NAT azzal kezdte, hogy ettől függetlenül, más célra, ugyanezt a kifejezést használta. Ebből már kikerült. Ez nem a pedagógia baja, hanem azoké, akik ilyenekkel foglalkoztak, és nem gondolták végig.

Elnézést, hogy ilyen részletesen beszélek, de a továbbiakra is vonatkozik majd ez, hogy ha fogalmi problémáink vannak, azt nem szabad hagyni. És nagyon örülök, hogy akik ezt csinálták, ezt végiggondolták - de azért maradtak problémák. Három kérdést szeretnék fölvetni, illetve tovább folytatni. Az egyik, hogy mi legyen a kerettanterv, a másik a fizetés ügye, a harmadik pedig ez az évtizeden is túlmutató teljes felmenő rendszer ideálja, ami szerintem

utópia. Ezen nem lehet most változtatni, de azért szeretném, hogyha a fejünkben lenn, hogy ez mit jelent.

Az első kérdés tehát ez a kerettanterv lehet egy műveltségi terület is. Ezt már Ica elmondta. Teljesen egyetérték azzal, amit elmondott. A múltkor elmondtam már, de ismét szeretném felhívni a figyelmet: képzeljük el, hogy különböző területekről készül kerettanterv! Amikor egy kerettanterv egy területről készül, az nem tudja figyelembe venni az összefüggéseket a legkülönbözőbb területek között. A régi didaktikának is volt megfelelő kifejezése. Ez egy ősi probléma a tantervkészítésben. Ha ez külön van, akkor ezekből összerakni valamit szinte lehetetlen. Azt mondom tehát, hogy veszélyes dolog ebben állást foglalni, és lehetővé tenni, hogy műveltségi területekre külön készüljön kerettanterv. Nem tudom, hogy mi a célja ezzel annak, aki ezt kitalálta. Ha az a célja, hogy olyan könyvkiadó és tankönyvkiadó is tudjon kerettantervet csinálni, aki csak néhány területen ad ki tankönyvet, akkor az egy olyan üzleti dolog, amibe már ne menjünk bele.

Itt térek ki a mostani kiírásra, az eljárási díj fizetésére és az egész dolog működésére. Módomban állt egy tankönyvkiadónál megismerni, hogy hogy megy a dolog. Ne haragudjatok, elmondom. Behívta a tankönyvkiadó a tankönyvíróit, a munkafüzetírőit, tanmenetírőit, és azt mondta, hogy csinálnunk kell kerettantervet, mert hogyha nekünk lesz kerettantervünk, akkor majd a mi tankönyveinket - úgy az egészet, mind - meg fogják venni. Ez a kiadó nem a legnagyobb kiadó: az alsó tagozatra, a felső tagozatra is, meg a középiskolára is írt teljes kerettantervet, holott nem mindenütt van minden tankönyve, de a tankönyvírók nekifogtak. Nem tudom, képesek-e megcsinálni, de örült munkával dolgoznak. Ők is nagyon érdekeltek, hogy az ő tankönyvüket vegyék, meg amazok is.

Kollégák! Mire való egy tanterv? A tanterv azt írja elő, hogy miféle taneszközök milyen tartalommal, hogyan készüljenek. Tehát a tanterv szabályozó, tartalmi szabályozó. Most mi történik? Az történik, hogy a meglévő tankönyvekből kiindulva fognak kerettantervet csinálni, vagyis a tankönyv szabályozza a tantervet, ahogy te mondtad, a fark csóválja a kutyát. Ez egy szörnyű következménnyel járó dolog.

Egyrészt ismerjük a tankönyvpiacot és ismerjük azt a sok képtelen tankönyvet, ami van, és ismerjük a tartalomorientált, tölcsező pedagógiát, ami az iskolák egy jelentős részében folyamatosan terjed. Ha most erre a tankönyvre építjük rá, ebből indulva készülnek a kerettantervek, akkor abból nagyon nagy bajok lesznek. Mit mondtam a múltkor? Azt, hogy életveszélyes vállalkozás lenne ez.

Miért veszélyeztetni vagy növeli ezt a veszélyt a befizetés? Most ugyan ingyen van átmenetileg. Azért, mert a tankönyvkiadóknak van arra pénzük, hogy kifizessék azt a pár százezer vagy millió forintot, de egy kis egyház például hogyan tud erre vállalkozni? Vagy mondjuk vannak kutatók, fejlesztők, tizenvalahány, néhány tucat iskola van, amivel dolgoznak, és úgy érzik, hogy egy kerettantervet kellene, lehetne csinálni, de ők képtelenek befizetni. Milyen alapon fizessék be, és miből fizessék be, és miért fizessék be a bírálati díjat? Vagyis nem fognak készülni vagy nagyon kevés egyéb fajta tanterv fog készülni, ami nem üzleti célból készül, hanem azok fognak idezúdulni, amelyek üzleti célból készülnek, mert ők ki tudják fizetni, és eleve anyagilag érdekeltek abban, hogy a kerettanterv olyan legyen, amilyen az ő tankönyvük.

Látom, tökéletesen ősi, klasszikus tantervek fognak jönni. Az, hogy mi van a NAT-ban és mit reménykedik itt sok ember, hogy milyen irányba fogunk fejlődni, az mind-mind teljesen mellékes lesz.

Tehát nem javaslom, nem javaslom, nem javaslom, a pénzt meg ezt, hogy a tankönyvkiadók csináljanak tantervet.

Végül a bevezetés teljes felmenő rendszerére. Ezen nem lehet változtatni, de azért legyen a fejünkben. Kollégák, mi lesz itt tíz év múlva a világban? Hogyan merünk mi most olyat mondani, hogy felmenő rendszerben, hogy amit most itt kitaláltunk, azt be fogjuk felmenő rendszerben vezetni? (*Liskó Ilona: OKNT biztosan lesz! - Derűltség.*) A jó Isten se tudja, hogy mi lesz tíz év múlva. A kormányok változnak és mindig előlről kezdik az egészet, és ennek

szócinc vége, és teljesen értelmetlenül erőlködünk és beszélünk és dolgozunk. Ez az egész tantervi szisztemizálás, ami másfél évtizede tart Magyarországon, ennek alig van pozitív hatása az iskolákban folyó életre. *(Sipos János felé fordulva:)* Ezt te jobban tudod, mint én, mert te benne éltél.

És még kevesebb hatása lesz, sőt azt hiszem, hogy negatív hatása lesz. Tehát ha így megy tovább most, akkor a tölcsező iskola tovább fog erősödni. Mondtátok a múltkor is, hogy ne mondjak már ilyeneket, mivel bizonyítom. Nem tudom bizonyítani, de a körülmények... *(Dr. Dobos Krisztina: A gyerekek védekeznek, ezért nem fog tovább erősödni.)* Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Dobos Krisztina!

DR. DOBOS KRISZTINA: Köszönöm szépen. Elnök úr nagyon csúnyán vezetett fel *(Derűltég.)*, nem akarom plagizálni, de szerintem is sokkal jobb - és ezzel akartam kezdeni -, mint az előző. Kérdéseim volnának.

Az első: van egyszer egy NAT, az alapján helyi tanterv, tehát ez egy kétszintű szabályozás. Van egyszer egy háromszintű szabályozás, ahol a legitimációt az önkormányzatoktól egyéb bizonyos szintig átveszi a minisztérium, mert NAT, kormány, kerettanterv, minisztérium és helyi tanterv, iskola, és van egy két és fél szabályozás vagy két és egynegyed, mi van a programcsomagokkal?

Tehát az a kérdésem, hogy a kerettantervéért vállal felelősséget a minisztérium, tehát az oktatásirányítás, a programcsomaggal mi van?

A második. Van jóváhagyott és kiadott kerettanterv. Most megszületett az ajánlott kerettanterv is, mint a harmadik kategória. Az én véleményem szerint - és ezt szeretném megkérdezni - hogy az ajánlott kerettanterv az, amit a miniszter jóváhagy és kihirdet, az az én szememben egyben ajánlott kerettanterv is. *(Sipos János: Igen.)* Köszönöm szépen. Akkor nemcsak azt tartom nagyon jónak és az pozitívum, hogy a díjat visszafizetik, de azt gondolom, hogy a miniszter vegye meg azt a tantervet. Magyarul: becsüljük meg azt a pedagógus közösséget, fejlesztőt, tantervírókat *(Nagy József: A minisztérium fizessen érte!)* Világos! Tehát akkor mondja azt, hogy ő ezt ajánlott tantervnek tekinti, nem tudom a költségét, ezt nyilván ki kell számolni. Meg kell venni, mert ez közkinccs.

Tehát én tiltakoznék az ellen, hogy minden szellemi munkának van ára, egyetlenegynek nincs: a tantervírásnak. Tehát én ezt nagyon szeretném belevenni.

A harmadik, ami egy kritika vagy kérdés, hogy a függelék azt gondolom, hogy nem tartozik bele a rendeletbe, ez az 1-es és utána, ami oda van írva, vagyis a lábjegyzet. Bocsánat, nem függelék, hanem lábjegyzet. Szeretném megkérdezni, az szerepel benne, hogy a miniszter által kiadott kerettantervek, függetlenül attól, hogy általa kidolgoztatott vagy általa jóváhagyott és kihirdetett. Most ez nem „vagy”. Az, hogy ki dolgozza ki, az az egyik dimenziója a dolognak, kidolgoztathatja a miniszter, joga van, kidolgoztathatja a tankönyvkiadó, a pedagógus, a másik kategória, hogy ő jóváhagyja és kihirdeti. Tehát ez itt semmiképpen nem baj.

Ez ugyanarra utal vissza, hogy igenis, a miniszter is kidolgoztat, ezt ő megfinanszírozza, rendben van, de amit más dolgozott ki és alkalmas a terjesztésre, tehát kihirdeti a miniszter, azt is finanszírozzuk meg. Tehát ne legyen olyan, hogy van, amit a miniszter megfinanszíroz, a másikat pedig nem, mert azt gondolom, hogy az a versenyhelyzet egyenlőtlenségét szüli. Nem hinném, hogy 5-6 kerettantervnel több hirtelen előfordulna az országban, ami tényleg ajánlott, azt meg kell tudni finanszírozni. Köszönöm.

ELNÖK: Karlovitz János!

KARLOVITZ JÁNOS: Bevezetőben: én reménykedem. Van remény arra, hogy jó kerettantervek készüljenek, és ez részben annak köszönhető, hogy a szabályozás is jól alakul,

másrészt az embereknek van kedve hozzá, a résztvevőknek úgy érzem, hogy megfelelő. Szóval lesz majd, aki csinál ilyen kerettantervet, egyre több helyről hallom.

Három pontot mondanék. Az egyik: tantervelméleti szempontból nézve a dolgot. Úgy vélem, hogy valóban a koherens kerettantervek a jók, tehát együtt és egyszerre készülő és összefüggésében, de van létjogosultsága bizonyos moduloknak is, kiegészítendő a kerettanterveket. *(Nagy József: De az nem tanterv!)* Pillanat! *(Nagy József: Pláne nem kerettanterv!)* Nem úgy értem, hogy önállóan a modulok, hanem úgy értem, hogy egy nagyon jó program, itt most konkrétan a „Kulcs a muzsikához”-ra gondolok, ez ének-zenei, művészettörténeti program, beleilleszhető akár egy most megjelenő kerettantervbe, amit a minisztérium csinált, beleilleszhető akár egy katolikus kerettantervbe, beleilleszhető akár egy Waldorf-ba is, mert tudom, hogy ott is tanítják, vagy akár egy szakmunkás kerettantervbe. Tehát így gondolom ezeket a modulokat, hogy tulajdonképpen a peremterületeken lehet olyan, hogy egyféle modult többféle tantervbe beépítenek, és nem zavarja a többit, mert ez annyira különálló terület - mondjuk ez a művészet -, hogy ez nem zavarja a kémia, fizika, matematika stb. összefüggéseit.

A szakoktatás erősen modulpárti. Ez is egy szélsőség, nem jó, hogyha annyira csak modulokban gondolkodunk. A másik, hogy ha csak koherensben gondolkodunk, az alapvetően jó a közoktatásnak, de így a kettőnek a kombinálása talán még jobb.

A másik: a tankönyv és a tanterv viszonya. Hadd mondjam el ismét, hogy ezek a nyomorult tankönyvkiadók nem azért uralják ma a terepet, nem azért tartották vállukon az iskolákat és tették lehetővé az oktatást, mert úri kedvük így hozta vagy nagyon haszonlesők, hanem azért, mert tantervi zűrzavar volt Magyarországon, és nem volt mibe kapaszkodni a nyomorult pedagógusoknak, és a tankönyvek voltak azok a mentőövek, amikbe kapaszkodtak. Ne úgy mondjuk azért a tankönyveseket, hogy „ezek a disznó, haszonleső tankönyvkészítők”, hanem értékeljük talán az eddigi tevékenységüket úgy, hogy akik az iskolát tartották - pedagógusokkal együtt, természetesen - a vállukon. Az is biztos, hogy ha van egy normális állapot, amikor a kutya működik, akkor magam is egyetértek azzal, hogy ne a fark csóválja a kutyát. Alig várjuk, hogy kialakuljanak tantervek, kerettantervek, hogy legyen mibe kapaszkodni a tankönyvíróknak is.

Rátérve a második pontomra, a gyakorlati kérdésekre, én azt mondom azonban, hogy az sem jó gondolkodás, hogyha kerettanterveket csak iskolák, csak pedagógusok, csak tankönyvkészítők, hanem azt mondom, hogy összefogással, tehát egyiket se zárjuk ki a folyamatból. Ha csak tankönyvkiadók csinálnák, az nagy baj lenne. De hogyha nem szállnának be ebbe a folyamatba, az se lenne jó, mert akkor az eszközrész - már kidolgozott, testet öltött tantervek vannak a tankönyvben - soványabb lehetne. Inkább az a jó megoldás, hogyha összefogunk, még úgy is, hogy az iskoláknak nincs pénzük, de eszük van, a tankönyvkiadóknak pénzük van... *(Derűtség. - Nagy József: A mondatséma működik!)* Van lehetőségük. Én tehát az összefogást hirdetném meg.

A pályázatokkal kapcsolatban van egy rémisztő megjegyzésem. A pályázat ki volt október óta, és abban az a mondat szerepelt - próbálom szó szerint -, hogy pályázhatnak iskolák, iskolafenntartók és más jogi személyek. Januárban - amikor már két hónapja ment a pályázat - valaki valamiért kihúzta azt a kicsi kis kiegészítést, hogy „és más jogi személyek”, ezáltal kivágták az összes kiadót. Ugyanis a kiadók ráharaptak a pályázatra. Két hónapja dolgoznak. Van olyan kiadó, aki hétmillió forintot költött arra, hogy kidolgoztassa a kerettanterveket *(Nagy József: Tényleg ki vannak zárva?)* A minisztérium módosította saját kiírását - szerintem jogtalanul és a kormány szavahihetőségét rontva -, és egyszerűen kiiktatta ezt a lehetőséget. Ezt nem tudjuk megérteni és lenyelni. Nagyon-nagyon kérjük az illetékeseket, hogy ilyet ne csináljunk pályázatokban. Egyszer írjuk ki, de jól. Hogy menet közben... *(Közbeszólások.)* Nem tudom pontosan, hogy mi van, inkább kérdés formájában mondom, csak hadd mondjam ezt el, mert megkerestek több oldalról.

Még egyet hozzátennék gyakorlati oldalról: az az igazán jó kerettanterv, amelyik minél jobban hasonlít egy kicsit a Báthory Zoltán által álmodott, meg sokak által álmodott pedagógiai

programcsomagokra. Mert azért az a jövő, hogy ilyen koherensen gondolkodjunk a cél, a módszer és az eszköz tekintetében is, tehát hogy együtt legyenek a célok, a módszerek és az eszközök - és akkor vannak együtt. Azok a sovány és bizonytalan kimenetelű tantervek, amelyek nem tudják megnevezni, hogy minek alapján dolgoznak, tehát az eszközszerüket, és azok a jól kidolgozott, jól működő, az életben megálló tantervek, amelyek meg tudnak határozni több mindent, nem erőszakosan - tehát nem rákényszerítve -, hanem választékot tudnak adni a saját eszközeikből is. Ezért is tanácsos, hogy együtt dolgozzanak a partnerek.

Végül az OKNT szerepéről. Én azt gondolom, nekünk előbb vagy utóbb le kell tenni a garast arra nézve, hogy kiket is javasolunk ebbe a bizonyos bizottságba. Hadd említsem meg, hogy azért működik, noha mostanában kicsit kevésbé, de még mindig nem szűnt meg, a tartalmi szabályozást követő bizottság - bár kicsit hosszú neve van. (*Derűlttség, közbeszólások. - Dr. Vágó Irén: Milyen frappáns elnevezés!*) Tehát a kerettantervek mégis csak ebbe a körbe tartoznak, és mi lenne, ha azt mondanánk, hogy tulajdonképpen az OKNT-n belül esetleg ennek a bizottságnak legyen ebben szerepe. Itt nem hatalmi dolgokról van szó, mint hogy ki menjen a döntőbizottságba, hanem szakmai témáról, hogy például a kerettanterveket ez a bizottság véleményezhesse stb.

Kaptunk nyilván egy rossz pontot, mert a NAT-ot nem jól minősítette ez a bizottság, de istenem, mi komolyan azon voltunk, és változatlanul azt mondom, hogy a NAT-ot tényleg érdemes lett volna magyarul megírni, szépen megírni, és vonzóan megírni, akkor jobb lett volna. Egye fene, most már a kerettantervek vannak ebben a stádiumban, hogy szépen, magyarul és - ahogy Nagy József professzor úr is mondta - végre már olyan emberiül megírt anyagok szülessenek. Ebben vagyunk mi közösen érdekelve, hogy legyenek ezek a kerettantervek. Ha nem ez a bizottság, akkor másféleképpen, de előbb-utóbb le kell tenni a garast.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hoffmann Rózsa!

DR. HOFFMANN RÓZSA: Ha jól emlékszem, ma vagy tegnap egy hete voltam itt, és elnök úrral elvégeztük azt az egyeztetést - illetve annak egyik részét, mert ez egy egyeztetéssorozat volt -, és elég jó megnyugvással mentem el, mert azt láttam, valóban közeledik ez a rendeletszöveg ahhoz, ami elfogadható lesz. Most örömmel visszaolvastam sok mindent, amiben megegyeztünk. Ezzel együtt is néhány javaslatot, illetve magyarázatot szeretnék elmondani, abban a reményben, hogy ezáltal még jobban tisztulhat a kép.

Elnök úrnak is elmondtam, támogatta is, nem tudom, mi az oka, hogy elmaradt. Azt javasoltuk, mindketten jónak láttuk volna, ha a rendelet elején van egy olyan értelmező rész, ami tisztázza minden laikus és szakember számára, hogy a kerettanterv egyrészt jelenti a 131. vagy 132. §-ban az alternatíváknak megfogalmazott kerettantervet -de az egy más kategória, az alternatívákra érvényes -, másrészt jelenthet egy olyan miniszteri jóváhagyást, ami kihirdetéssel párosul, ami azt jelenti, hogy akkor mindenki számára ajánlott, és ezekre vonatkozik az, hogy a minisztérium ezeket megveszi. A harmadik kategória, még mindig kerettanterv, amit jóváhagy ugyan a miniszter - mert szép, okos, jó -, de voltaképpen nem ajánlja, csak legitimálja azoknak az iskoláknak, intézményeknek a törekvéseit, akik ezt ambicionálják, hogy miniszteri jóváhagyásuk legyen, és ezt meg tudják fizetni. Egy ilyen értelmező rész az elején, jogi nyelven és szép magyar nyelven megfogalmazva senkinek nem ártana, hanem csak javítana.

A másik a műveltségi terület dilemmája. Én is úgy szoltam két héttel ezelőtt, és régtől fogva az a véleményem, hogy nem szabad kiterjeszteni a műveltségi területre a kerettantervi jóváhagyást. Most mégis revideáltam az álláspontomat, két ok miatt. Egyrészt elnök úr meggyőzött arról, hogy egy ilyen globális megközelítés, hogy csak teljes kerettantervet lehet beadni, blokkolhatná azokat az innovatív törekvéseket, amelyek mellett voltaképpen Karlovitz János is érvelt. Másfelől én egy olyan érvet találtam még, amit más nem fogalmazott meg, és ez a szakképzésre vonatkozó érv, ahol a szakmai alapozó és orientáló tantárgyak szerepe meggyőződésem szerint sokkal súlyosabb vagy fontosabb, mint a matematika tanterv a

középiskolákban. A szakképző intézményekben, mondjuk a szakközépiskolákban, el tudom képzelni, hogy ezekre egy olyan korszerűsítési folyamat vár, hogy kár lenne elvárni egy szakmai orientációs blokkot megújítani törekvő csoporttól, ne bénítsa őket az, hogy nekik hozzá közismereti kerettantervet is produkálni kell, mert csak így nyújtható be.

Viszont hogy ne legyen ez a terminológiai zűrzavar, ezért ezeket a műveltségterületi programokat - és emiatt át kellene fogalmazni ezt a 4. §-t - úgy kellene megfogalmazni, hogy benyújtható tehát kerettanterv, ami a teljes iskolára vonatkozó, illetve megnevezve, hogy milyen kerettanterv részét képező műveltségterületre vonatkozó: lehet még gondolkodni a megfelelő kifejezésen, én kettőt találtam, vagy csak egyszerűen program vagy tanítási terv. Tehát ne nevezzük kerettantervnek a műveltségi területre vonatkozó dokumentációt sem, mert a kerettanterv az egész iskola és a teljes képzési idő.

Tehát egy ilyenfajta értelmezéssel hozzátenném, hogy meg kell nevezni, hogy milyen kerettanterv részét képezi, mert akkor van némi garancia, hogy ez a tanterv egy szerves egész marad. Mondok egy egész egyszerű gyakorlati példát. Ha ezt nem kívánjuk meg a műveltségi terület tanítási tervét benyújtótól, ő mondjuk benyújthat teljes jogosultsággal egy olyan, mondjuk ember és természet műveltségi terület programot, ahol a heti óraszám mondjuk mindegyik évfolyamon négy vagy öt. Ebben a pillanatban már nehezen illeszthető be akármilyen kerettantervbe. A kerettantervnek az óraszámra is kell tartalmaznia előírást a törvény értelmében. Ha viszont ő odaírja, hogy én ezt az a) vagy a b) jóváhagyott kerettanterv részeként javaslom alkalmazni, akkor rákényszerül arra, hogy megnézze, hogy az időbe is belefér-e, és nem öntörvényűen járja a maga útját.

Tehát még egyszer mondom: azt tartanám jónak, hogy ha a műveltségi területre be lehetne nyújtani, ugyanilyen aggályosan akkreditált vagy jóvá lehet hagyni tanítási terveket, de meg kell nevezni, hogy az melyik kerettantervbe illeszthető bele, és akkor talán a szerves egység fenntartható.

Igaz, hogy már csak a beszélgetés végén és félig-meddig a folyosón említettem elnök úrnak, de azóta is tovább fontolgatom ezt a javaslatomat, és további megfontolásra ajánlom, hogy itt van a közoktatási rendszerünknek egy elég jelentős innovatív szelete, ez a bizonyos tizenharmadik, illetve nulladik évfolyam, amelyre teljes bizonytalansággal van mindenki, hogy ezzel mit kell csinálni. Tudjuk, hogy az órák iksz százalékában idegen nyelvet kell tanítani, és mellette valami közismereti akármit, én azt kérdeztem az elnök úrtól, hogy nem gondolja-e, hogy segíteni kellene ezeknek a nulladik évfolyamoknak a megszervezését, megint csak valamiféle programajánlással, mert féltő, hogy a sok jó szándék mellett ez az óriási erőforrás, amit ebbe a minisztérium befektet, esetleg nem hozza meg a kívánt eredményt, mert rosszul gazdálkodnak az idővel. Tehát nem megkötni az ilyen nulladik évfolyamot indító iskolák kezét, ha van elgondolásuk, tegyék, de jónak látnám erre is valamiféle ajánlatot kidolgozni. Ez megint csak nem fér bele a kerettantervi kategóriába, viszont belefér abba, hogy egy kerettanterv részeként ez nem műveltségi területet jelentene, hanem annak az egy évnek valamiféle tervét. Ide tartozónak gondolom, de nincsen szöveges javaslatom, remélem, hogy érthetően tudtam előadni.

Néhány kisebb jellegű dolog. A kerettanterv benyújtásához csatolni kell, ez egy kifejezetten technikai dolog, amennyiben ez elfogadást nyer, hogy műveltségi területre csak a jóváhagyott kerettanterv megnevezésével lehet benyújtani, akkor mellőzhető az, hogy ezt csatolják, mert az már jóváhagyott, az publikus, annak a szakértők utána tudnak nézni, hogy illeszthető-e annak a műveltségi területnek a terve egy jóváhagyott kerettantervhez. De ha ezt nem fogadják el, akkor viszont én ragaszkodnék ahhoz, hogy be kell nyújtaniuk, ha műveltségi területre akarnak csak jóváhagyni, az egészet, hogy a szakértők mégiscsak az egész ismeretében szólhassanak, de jobbnak tartanám, ha csak jóváhagyott kerettantervhez nyújthatnának be műveltségterületi programot.

Végül: átéltem mind a tantervi akkreditáció, mind az érettségi akkreditáció során azt az idegtépő és talán kissé nevetséges hezitációt is, hogy hogyan találjuk meg annak a módját, hogy jogunk legyen kérni adatlapot és nem tudom még mit, ami az eljáráshoz nélkülözhetetlen, mert

a rendelet azt nem írta elő, hogy ezt csatolni kell. Többszörös egyeztetés volt az OKÉV és a minisztérium jogászaik között, hogy mégiscsak ne legyünk jogtiprók, de végrehajtható legyen a feladat. Miután egy nem ismert folyamat szabályozásáról van szó, ezért javasolnám azt, hogy a csatolást egy kicsit bővítsük ki, hogy és minden olyan dokumentum csatolandó, amelyet az elbírálást végző testület előír vagy kihirdet vagy valami ilyen formában, hogy ne kössük meg a kezünket. A tanterveket nyilván kell tartani, majd ezekkel sokféle tennivaló van, tehát egy adatlap mindenképpen szükséges, nehogy már megint azon kelljen hónapokat várni, hogy most kérhet-e majd a bizottság egy adatlapot vagy nem. Tehát itt egy ilyen nyitást szeretnék kérni.

Tévesen szerepel a 3. oldal tetején az eljárási díj visszafizetésére vonatkozó paragrafus vagy bekezdésszám, mert 7. § (4) bekezdést említ, holott a 7. § (3) bekezdésében van.

Az OKNT szerepével kapcsolatban, ez is részét képezte az elnök úrral folytatott eszmecsereknél a témáknak, én azért támogatom ezt a megoldást, jóllehet osztom Ica aggályát, mert ez az egyetlen lehetőség arra, hogy megkerüljük azt, hogy amiatt elhúzódjék az eljárás akár egy hónappal, hogy a törvény az OKNT-nek egyetértési jogot biztosít. Amennyiben ezt a bizottságot az OKNT hozza létre és átruházza rá a jogot, ugyanúgy, mint az érettségi akkreditáció esetében az érettségi bizottságra, akkor ez a kettősség kiküszöbölhető.

Szembesültünk két héttel ezelőtt itt is azzal a megint csak gyakorlati problémával és tegyük a szívünkre a kezünket, hogy 23-an képesek és hajlandók vagyunk-e arra, hogy akár több ezer oldalnyi tanterveket itt két-három hét leforgása alatt felelősségteljesen átolvassunk, felülbíráljunk, azt, amit már két szakértő meg egy bizottság véleményezett, miközben egy csomó papírt le kell sokszorosítani, stb. Tehát ezt a megoldást támogatom emiatt, mert az OKNT fogja létrehozni a bizottságot és átruházza rá a jogot.

Végül az utolsó megjegyzésem, hogy az OKNT szerepe a képzési szempontok jóváhagyása, benne is van, itt az 5. § (3) bekezdése: az OKNT kidolgozza a kerettantervek elbírálásának szempontrendszerét. Ezt mi meg is kaptuk és két héttel ezelőtt olyan félmondatok el is hangzottak ezzel kapcsolatban, de még nem hagytuk jóvá.

Emlékszem, hogy megjegyeztem, hogy nagyon hiányosnak érzem. Ugyanakkor a mai napon a pilisborosjenői központban már képeznek szakértőket kerettantervi jóváhagyásra. Szeretnék a leghatározottabban tiltakozni ez ellen, szakmailag rossz és indokolatlan eljárás, ugyanis addig, amíg nincsenek jóváhagyott szempontok, ez a képzés csak formalizált lehet vagy formális lehet, meg kell ismételni, mert a képzésnek pont az a lényege és az a célja, és csak akkor lesz egységes és jó ez az elbírálás, hogy ha a jóváhagyott, kimunkált, végrehajtott, kérdésekre lefordított szakmai szempontokkal szembesítjük a szakértőket, ezeket értelmezzük velük, mi több: modellezzük az egész jóváhagyási folyamatot.

Nem tudom, miért kellett így sietni. Amennyiben ez igaz - ha nem, akkor elnézést kérek, de szakértőtől, olyantól hallottam, aki állítólag ilyen megkeresést kapott, hogy végül elment-e, nem tudom, de valószínűsítem, hogy az információ jó -, ezt nagyon rossz eljárásnak tartom, és valahogy korrigálni kellene, mert megint nevetségessé tesszük önmagunkat, ha elkezdünk a szempontokról vitázni, ugyanakkor a képzés megtörtént.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Vágó Irén.

DR. VÁGÓ IRÉN: Próbálok röviden, de minden olyan kérdésben, ami vitatott volt, állást foglalni.

Egy iskolafok, egy műveltségi terület. Azt gondolom, hogy a kerettanterv csak egy komplex valami lehet, és egy iskolafok valamennyi műveltségterületét kell hogy átfogja. Azt gondolom, hogy ezzel tulajdonképpen ösztönözhetünk is olyan együttműködések, amik sehogy se tudnak beindulni. A művészet műveltségterületén hihetetlen módon nincs, illetve nagyon kevés az integrált művészetoktatási program, és nagyon-nagyon jó lenne, hogyha Pécsi Gézáék és a többiek is valamilyen módon társat keresnének, és létre tudnának hozni egy közös műveltségterületet, csatlakozni tudnának egy számukra felfogásában megfelelő kerettantervbe.

A következő, amiben szeretnék állást foglalni: a kihirdetett tantervek után valóban azonos módon járjon el a miniszter pénzügyi tekintetben, tehát akárhogy készült el, akár kik készítették, ennek egységes kimenete legyen, ne kerüljenek hátrányba, akiknek még egy komoly pályázati procedúrán is át kellett menni.

A magam részéről az akkreditáció fogalmának kikerülését az anyagból sajnálom. Elsősorban azokra a vitákra szeretnék visszautalni, amik két héttel ezelőtt zajlottak, hogy a jóváhagyás mennyire igazgatási jellegű dolog, az akkreditáció pedig mennyire szakmai minősítő eljárás. Itt megint összecúsúzik a kettő, és ezekből az összecúsúsásokból mindig problémák vannak.

Én is úgy érzem, hogy sokat csiszolódtak a fogalmak, tisztázódtak, ennek ellenére valamiféle értelmező bevezetőnek én is látnám a hasznát, mert mi már tudjuk, de nem mindenki tudja, hogy mitől világosabbak most ezek a fogalmak.

Végül egy olyan területét látom a közoktatási törvénynek, ami egy alaphiányosság a mi esetünkben, és ebből olyan problémák származhatnak, mint amit János említett. Ez a hiányossága a közoktatási törvénynek pedig az, hogy a kerettantervek benyújtását igazából nem szabályozza. A kerettantervek benyújtását egyetlen esetben szabályozza a mi törvényünk, még hozzá az alternatív kerettantervek esetében. Ez a visszamenőleges pályázatmódosítás - meg kell mondanom, hogy én 10-én tíz telefonhívást kaptam ebben az ügyben, merthogy ráadásul ez a módosítás úgy történt, hogy feltették a pályázatelbírálási szempontokat, és annak az elejére betették, hogy itt van egy picike módosítás. Ezt mindenki azzal kapcsolta össze - mert tudták, hogy előkerült az OKNT-n a szempontrendszer -, hogy az OKNT kezdeményezte ezt a módosítást. Nem győztem tisztára mosni az OKNT-t ebben a dologban.

Még egy kicsit nagyobb a baj, mint amit János elmondott, merthogy eredetileg nem iskolák szerepeltek, hanem közoktatási intézmények, a közoktatási intézményekbe beleértve a pedagógiai szakmai szolgáltatókat. Ebből lett most iskola, és kimaradt plusz az, amibe az alapítványok, természetes és jogi személyek beleértendők. Ez pedig azért történt - merthogy Friss urat is felhívtam ebben a kérdésben -, mert miniszteri értekezleten előkerült az a probléma, hogy összeütközésben van ez a pályázati kiírás a közoktatási törvény szövegével. Tulajdonképpen az alternatívokra vonatkozó törvényszöveget nyomták rá a teljes kerettantervi procedúrára. Miközben teljesen értelmes dolog az alternatív pedagógiáknál az iskolát meg fenntartót megnevezni, annyira kevésbé életszerű ez a nem alternatívok esetében. Hiszen miért jött be most már a kerettantervi szint legitimként? Mert arra kellett rájönni az elmúlt években, hogy az iskolák igazából még helyi tantervet sem tudnak maguknak készíteni. Miért gondoljuk, hogy ha azt nem tudtak, majd kerettantervet tudnak? A fenntartók - jelen esetben az önkormányzatok - milyen kerettanterveket fognak csinálni?

Túl azon, hogy egy pályázatot mennyire lehet a lejárát előtt húsz nappal módosítani, eszméletlen módon szűkítve a pályázók körét, egyszerűen azt gondolom, szellemiségében is teljes félreértés van. Én nem tudom, hogy itt mit lehetne még tenni, de egyfelől ezt a pályázatot és ennek a tisztaságát érintő probléma - én azt is feltételezem, hogy esetleg akár meg is támadhatják a pályázati eredményeket erre való hivatkozással olyanok, akik ebből kiszorultak. Nem tudom, ennek milyen következményei lehetnek, de akár ezek is.

Ennél azonban nagyobb problémának érzem, hogy a közoktatási törvény ezt nem szabályozza. Az alapesetre nem szabályozza, csak egy minősített esetre nézve szabályozza. Bocsánat, arról volt szó, hogy a közoktatási törvényre már nem megyünk vissza, de ebből az aspektusból nem került elő.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További hozzászólásokra mindjárt lehetőséget adok, csak azt szeretném mondani, hogy harminckettő és fél percünk van. Marica!

SZAKÁCS MIHÁLYNÉ DR.: Tisztelt Tanács! Igyekszem nagyon röviden elmondani a véleményem. Amikor tantervi vitáink és beszélgetéseink vannak, mindig olyan érzéssel ülök itt, hogy nagyszerű dolog, hogy bölcs tantervalkotók, a közoktatást irányító szakemberek

gondolatait ismerhetjük meg, de azért bennem mindig van egy nagyon fontos gondolat, ami a pedagógusképzési vetületeit jelenti ennek a vitának. Az ugyanis nagyon jó dolog, hogy a gyakorlat oldaláról vizsgáljuk általában a kérdést, és mindannyian felelősséget érzünk az iránt, hogy a közoktatásban mindenképpen sikeresnek kell lenni egy tantervi dokumentum kiadásának, vagyis a gyerekek a legnagyobb nyertesei, ha ez jól sikerül, és a pedagógusok. És mi van a pedagógusjelöltekkel? Akik pedagógiát tanítunk, nagyon jól tudjuk, a hallgatók azt várják, hogy pontosan tájékoztassuk őket, például a tervezés szintjeiről. Most is így tudjuk és így tanítjuk, hogy a legmagasabb szintű szabályozó a nemzeti alaptanterv. Ma éppen záróvizsga folyik Szarvason, tanítók záróvizsgáznak. Biztos vagyok benne, hogy ha az elnök rákérdez, melyik a legmagasabb szintű szabályozó, azt mondja, hogy a nemzeti alaptanterv. Nem, mert már az a nemzeti alaptanterv nincs érvényben, hanem majd az a nemzeti alaptanterv... És akkor a kerettantervről mit tud a kedves hallgató, aki holnapról diplomás tanító lesz? Azt tudja, hogy most létezik egy olyan, ami már nem létezik, de majd átalakul, és lesznek kerettantervek.

Ezt csak azért szeretném elmondani, mert a felelősségünk ilyen szempontból is igen nagy, hiszen nemcsak gyakorló pedagógusoknak készülnek ezek a tantervi szabályozások, hanem leendő pedagógusoknak is, akiktől a közoktatás elvárja, hogy szeptembertől pedagógiai programalkotók, helyi tantervalkotók legyenek, és azoknak a megvalósítói.

Én azt szeretném most megfogalmazni, hogy a kerettantervvel kapcsolatos állásfoglalásunk kialakításában tényleg nagyon következetesen figyelembe kell venni azokat a javaslatokat, amelyek itt elhangzottak, mert amikor a NAT vitája volt, azt mondtuk, nem baj, hogy ez nem igazán szabályoz, de lesz egy nagyszerű kerettanterv-csomag, amely majd a tartalmakat szabályozza, és amely alapján nagyszerű helyi tanterveket lehet készíteni, és talán nem is lesz gond az intézmények közötti átjárás.

Most azt gondolom, hogy a kerettantervek készítése során nagyon fontos szempontnak kell tekintenünk azt, amit itt többen is megfogalmaztak, hogy a kerettanterv valóban egy egységes egész, egymással összefüggő ismeretrendszert alkosson, mert ha ez nem így van, akkor nem igazak azok a kísérletek, azok a tudományos kutatások, amelyek a tantárgyi koncentrációkra vonatkoznak. Ezeket a hallgatóink is megismerik, mi a tanítókat is arra próbáljuk felkészíteni, hogy ne tekintsenek külön-külön egy-egy műveltségterületet, hanem egy összefüggő ismeretrendszert próbáljanak megfelelő szemlélettel, pedagógiai koncepcióval megjeleníteni.

Azt gondolom, hogy ha műveltségterületenként elkezdjük külön minősíteni a különböző tartalmakat, akkor ennek az lesz a vége, hogy nagyon nehéz tisztán látni, hogy mitől is egységes egy pedagógiai koncepció? A pedagógiai program hogyan is szabályozza a helyi tantervek készítését?

Tehát arra gondolok, hogy Rózsa javaslata számomra nagyon szimpatikus, hogy legyen egy ilyen lehetőség, hogy egy kész, elfogadott kerettantervhez készítsen valaki műveltségterületi tervet, programot, de egy egységes kerettanterv legyen az, ami szabályozza a helyi tantervek készítését.

Az utolsó gondolatom a tanterv és a tankönyvek kapcsolatához kapcsolódik. Karlovitz Jánosnak igazat adok, hogy a tankönyv nagyon sokat segített a tanítóknak és a tanítóképzésnek is az elmúlt évben, de azért engem is egy kicsit irritált, hogy a tanítók egy része úgy nyilatkozik, hogy én ebből a tankönyvből tanítok. Eszébe sem jut, hogy milyen tanterv alapján, csak a tankönyv szabályozta meg az ő tanítási tevékenységét. Tehát ez valóban valamikor is így volt igaz, hogy tanterv és a tantervi célkitűzések, feladatok megvalósításához illeszkedik a tankönyv és nem fordítva. Tudom, hogy a szándék nagyon jó volt, de ezt a szándékot tényleg fel kell oldani majd a jövőben és az eljárást is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Farkas István!

FARKAS ISTVÁN: Azt hiszem, hogy a vektorok nagyon egy irányba mutatnak, csak egy szövegszerű megfogalmazást mondanék ahhoz, amit Rózsa, János és Marica is mondott,

hogy ez a kerettantervi pedagógiai egység vagy kerettantervi pedagógiai modul. Ezzel a dzsungel megszűnik, mert ha meg tudja nevezni, hogy melyik kerettantervhez passzol, tehát rögtön irányítson a fogalom is, hogy nem önálló részterület, nem önálló modul, hanem nevezze meg, hogy hová illeszthető. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Liskó Ilona!

LISKÓ ILONA: Nagyon nem értenék egyet, bocsánat, annak ellenére, hogy nem vagyok egy tantervi szakértő, a kerettanterv fogalmának ezzel a fajta felpuhításával és az eljárásnak ezzel a felpuhításával, amit ezek a modulok itt jelentenének. Azt gondolom, hogy természetesen nagyon fontos a műveltségterületekhez készült pedagógiai programok innovációja, amiről János és Rózsa beszélnek, ez rendkívül fontos, de a minisztériumnak számtalan olyan eszköze van, amivel ezt a fajta innovációt támogathatja. Ott van a KOMA, ott van a nem tudom, milyen pályázat, ki lehet írni.

Tehát ha úgy tűnik, hogy hiány van ének-zene programokból, akkor ki kell írni egy pályázatot erre, és akkor létre kell hozni egy szakmai kuratóriumot, és akkor fejleszteni kell programokat, de ez nem kerettanterv, mert Rózsa javaslata is arról szólt, hogy elfogadjuk a kerettanterv módosítását, hogy ha valaki egy új természettudományi modult beletak. De ő is azt mondja, hogy meg kell nézni hozzá az egészet.

Tehát az eljárás mindenképpen az egész, tehát az azonos képzési formához és az azonos pedagógiai ciklushoz tartozó tantervnek az egésze, amit itt el kell bírálni, és amit meg kell nézni. Tehát az tulajdonképpen, amit Rózsa javasolt, egy látszatengedmény, mert a bizottságnak úgyis az egészet meg kell vizsgálni. Akkor már nyugodtan mondhatjuk azt, hogy az egy kerettanterv módosítására beadott javaslat.

Tehát mindenképpen ragaszkodnék ahhoz, hogy ne legyen ez a műveltségterületi és moduli felpuhítás. Egyébként egyáltalán nem állja meg a helyét az az érv, hogy mi van itt a szakképző iskolákban, mert ha ragaszkodunk ahhoz, hogy pedagógiai ciklus és képzési forma, akkor a szakmunkásképzők 9-10. osztálya pillanatnyilag egy önálló pedagógiai ciklus és egy önálló képzési forma, és ott viszont része a kerettantervnek a szakmai előkészítő és szakmai orientáló képzés, hiszen ha nem mondom meg, hogy mi van közismeretben, akkor honnan tudom, hogy például hány órát lehet erre fordítani? Tehát ott is összefügg ez a dolog.

Mindenképpen azt mondanám, hogy ilyen értelemben legyen következetes ez a rendelet, amelyik most a kerettantervekről szól, nem az innovációról szól, nem a modulokról szól. Szóljon arról valami más, mert a világ ennél gazdagabb, nem minden a kerettanterv. Ez most legyen tisztességesen erre a dologra alkalmazható eszköz, és ragaszkodjunk ahhoz, amit Nagy József és Irén is mondott, hogy egy kicsit legyünk ebben a dologban konzekvensek és ne féljünk attól, hogy ez az egész innováció kulcsa, mert lehet még számtalan eszközt használni erre.

ELNÖK: Most már szinte mindenki szólt, Nagy József még egy mondatot szeretne szólni, és akkor én szeretnék röviden hozzászólni. Ezután megadom a szót válaszára Sipos Jánosnak, és egy órákor be kell fejeznünk, mert a Független Pedagógus Fórum rendezvényén nekem mindenképpen ott kell lennem, vagy más elnököt választotok, levezető elnököt. *(Dr. Hoffmann Rózsa: Nem vagyunk szavazatképesek!)*

NAGY JÓZSEF: Egy mondat. Ennél a kerettanterves ügynél megint fogalmi, terminológiai probléma van, és ebből nem tudunk kimászni. Tehát ha egyszer tanterv, akkor tanterv, viszont hiányzik az, amit te is fejtegettél, és már bevezették ez előtt pár hónappal itt számunkra a programcsomagot. Programot már nem mondhatunk, mert le van kötve. Én azt mondanám megoldásként, ha elvileg elfogadható mindaz, amit mondtunk, technikailag, hogy még egy lábjegyzetet tenni oda, ahol szerepel ez a műveltségi terület szó, hogy a műveltségi területekre, alapképességekre stb. programcsomagokat lehet készíteni, ami egy másik

rendeletnek, ha lesz erről rendelet - a tárgya, és akkor az is pontosan megvan, amit akartál, amit te akartál, és mégis kimászunk ebből a képtelen helyzetből.

DR. VÁGÓ IRÉN: Csak ehhez, hogy itt alternatíva tulajdonképpen, hogy műveltségterületekre vagy teljesre. Szerintem ne szerepeljen az, hogy műveltségterület lábjegyzetben megjegyvezve, hogy mégse értjük azt komolyan. Az szerepeljen, hogy egy pedagógiai ciklus komplex tanterve.

NAGY JÓZSEF: Pontosan, így van. Azt ki kell onnan húzni úgy értem, és a bekezdés végén van egy lábjegyzet. De hogy technikailag hogyan kell megoldani, az, aki ezt csinálta, az majd meg fogja oldani, ha elvileg egyetértés lesz azokkal, akiknek döntési joguk van ebben.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor egy rövid hozzászólásom lenne. Az első az, hogy nagyon szép példája ez a rendelet annak, hogy az Országos Köznevelési Tanács és az Oktatási Minisztérium vezetői között milyen kellemes egyeztetések alapján még egy nem igazán jó kiindulópontból is elfogadható rendeletet lehet készíteni.

Másrészt nagyon fontosnak látok három kérdést, amiből egy tartalmi, kettő inkább jogi jellegű, illetve eljárásjogi kérdés. Az első, amiben itt most dönteni kellene, és azért szeretném, hogy János is valami ilyen irányba próbálja az összefoglalóját megtenni, hogy itt a többségi vélemény egyértelműen az, hogy kerettanterv csak az, ami a teljes és most ezt ne ragozzuk tovább. Ez egy szakmai kérdés, egyértelműen. Rózsának volt az a kompromisszumos megoldása, amit én még részemről tudok támogatni, hogy ha jogilag más megoldás nincs, de egyértelműen az lenne a megoldás, hogy kerettanterv csak a teljes képzési ciklusra. Ha nincs más megoldás, Rózsa javaslata egy kompromisszumos megoldásnak tűnik, de jó lenne, ha nem kellene ezt a kompromisszumot megkötni.

A másik dolog: az eljárási kérdéshez tartozik az OKNT szerepe, helye ebben az egész dologban. Úgy látom, Liskó Ica kivételével a többség vagy nem szólt róla, vagy támogatólag vette tudomásul ezt a fajta megoldást, amire már van példa az OKNT-ben: egyrészt az érettségi vizsgabizottság, másfelől másfajta bizottságaink is működnek kihelyezett jogosítványokkal. Azt gondolom, az eljárás szempontjából is az OKNT számára az egyetértési jog gyakorlására ilyen módon elég jó megoldást sikerült megtalálnunk, ha ez elfogadható. Icának volt igazából erőteljes kifogása, a többiek, úgy látom, elfogadhatónak látják.

A harmadik kérdés a pénz, az eljárási költségek kérdése, hogy mikor mit fizessen vissza a minisztérium. Itt két dolgot kell látni, annak ellenére, hogy nem szeretnék a minisztérium sapkájába bújni: boldog-boldogtalannak nem lehet fizetni azért, mert úgy gondolja, hogy kerettantervet készít. Csak azoknak - és ebben a rendeletben így látom -, amiket a miniszter ajánlott kerettantervként hagy jóvá. Ha ez a megoldás működik, akkor tulajdonképpen a miniszternek jogában áll ajánlottként is, de egyszerűen csak ki is hirdetheti, és abban a pillanatban mindenki a saját maga szakmai ambícióit kiélve, látja, hogy a miniszter pecsétje rajta van. Ezen kívül pénzt nem kap érte.

Azt hiszem, ez a három fő kérdés, amire szeretnénk, ha államtitkár úr válaszolna, és ha kell, szavazunk. Nem biztos, hogy kell, mert egyetértési jogunk nincs, de úgy látom, a konszenzus irányába halad a dolog.

SIPOS JÁNOS: Örülök annak, hogy az elmúlt hónapok vitái után az Országos Köznevelési Tanács jelen lévő tagjai nagy többségben egyetértenek a kerettantervek jóváhagyásával kapcsolatban megfogalmazott jogszabálytervezettel. A magam részéről azt támogatom - és kezdettől ezt képviseltem -, hogy komplex, valamennyi műveltségterületre kiterjedő, egy-egy iskolatípusra vonatkozó kerettantervet adjunk ki kerettanterv néven. A jogalkotói szándék is ez volt eredetileg, hiszen az volt a szándékunk, hogy ezek a munkálatok ne menjenek veszendőbe, amik a kerettantervek kidolgozásakor születtek, részben országos szinten, részben pedig helyi szinten, amikor az iskolák helyi tanterveket készítettek.

Úgy hiszem, az a néhány kiegészítő javaslat, ami érkezett Rózsa részéről, és kérdésként merült fel Krisztina részéről másik területhez kapcsolódik: az oktatási programok, programcsomagok kérdéséhez. Egyúttal válaszolnék Krisztina kérdésére is. A Nemzeti Fejlesztési Terv humán erőforrás-fejlesztési operatív programjai közül a 2.1-es vagy 3.1-es intézkedés kapcsolódik közvetlenül a közoktatás tartalmi szakmai fejlesztéséhez. Ennek a 2.1-es vagy 3.1-es intézkedésnek a véglegesítése a jövő héten történik, utána válik a közvélemény számára is ismertté, hogy milyen módon kívánja a minisztérium megvalósítani azt a közoktatási törvényből következő kötelezettségét, hogy a nemzeti alaptanterv és kerettanterv mellé több segítséget nyújtson az iskoláknak a gyakorlati munkához, konkrétan hogy milyen módon, milyen szinten, milyen kiterjedtséggel, milyen mélységben, milyen módszerekkel, milyen eszközökkel fog oktatási programokat kidolgozni. Ez a következő hetekben válik világossá. Jelentős források állnak rendelkezésre a Nemzeti Fejlesztési Tervben ezen a területen.

A pilisborosjenői kht. feladatai január 1-jétől jelentősen kibővülnek, részben a Nemzeti Fejlesztési Terv operatív programjainak közoktatásra eső részei, részben pedig a közoktatási törvényből következő programkínálat, oktatási programok gerjesztése, illetve az oktatási programkínálat mellett az oktatási stratégia megvalósításából fakadó feladatok irányítása került a kht.-ba január 1-jei hatállyal. Mint köztudott, új kht.-t nem engedélyeztek létrehozni, ezért ezek a feladatok Pilisborosjenőre kerültek. Tehát lesz, források állnak rendelkezésre, és bízunk benne, hogy tovább szélesedik az a kínálat, amivel az oktatásirányítás gyakorlati munkáját tudja segíteni. '98-ban csak nemzeti alaptanterv volt és szinte semmi állami segítség, utána jöttek a kerettantervek, amik már jelentősen könnyítették a helyi tanterv készítését, aztán most még egy újabb, nagyon komoly gyakorlati segítség áll majd az iskolák rendelkezésére. Nyilvánvaló, hogy felmenő rendszerben, hiszen az oktatási programokat akár csak nyolc évre kidolgozni is teljesen fölösleges lenne egy év alatt, hiszen menet közben látszik majd sok minden, hogy hogyan lehet továbbfejleszteni a meglévő tapasztalatok birtokában.

Az OKNT szerepe, kihelyezett jogosítványai, az egyetértési jog gyakorlása. Mivel kemény közoktatás-politikai jelentőségük van a kerettanterveknek, én örülnék annak, hogyha az Országos Köznevelési Tanács egyetértési jogát gyakorolná. Nyilvánvaló, hogy ez nagyon komoly feladatot jelent, de nem szívesen venném el az OKNT-tagok elől azt a lehetőséget, hogy ők maguk megnézhessék a kerettanterveket, amiket a miniszter később jóváhagy, mielőtt egyetértési jogukat gyakorolják.

A pénzekről és a pályázatról. Kétségtelen, a minisztérium hibát követett el, amikor a közoktatási törvényhez egy elemében nem illeszkedő pályázati felhívást tett közzé, de nem volt ilyen drámai a helyzet, hogy két hónappal korábban, hiszen karácsony előtt írtuk ki a pályázatot, és újév után rögtön módosult a pályázati kiírásnak ez a része. Ha viszont a megoldásokra gondolunk, én nem vagyok kétségbeesve, hogy más műhelyek, akik korábban hozzáfogtak a kerettantervek készítéséhez, lehetetlen helyzetbe kerültek a módosítás miatt, hiszen az OKNT tagjai az elmúlt egy-két órában többször hangsúlyozták: ezek akkor tudnak jól működni, hogyha az oktatás szereplői együttműködnek. Ezt most egy területen tovább kell fokozni, és zárójelben, jegyzőkönyvön kívül mondom: amelyik kerettantervi műhely nem talál magának a pályázati kiírásban szereplő együttműködő partnert, az bizony íróasztalnak, nem pedig a valóságnak akart kerettantervet gyártani. Ezt a problémát mindenki meg tudja és meg is fogja oldani, úgyhogy nem vagyok nagyon elkeseredve.

A pénzekről még. Nyilvánvaló, hogy minden jó szándékú és fontos szakmai kezdeményezésnek költségvetési vonzata is van. Hogy az Országos Köznevelési Tanács illet kezdeményez a miniszter úr irányába, hogy egyrészt a véleménye után javasolja, hogy a miniszter úr hirdesse ki az OKNT által javasolt kerettanterveket rendelet formájában, fizesse vissza ebben az esetben az akkreditációs díjat, plusz még fizessen azok számára, akik elkészítették a kerettanterveket. Hallották a kollégák Draskovics úr nevét az elmúlt napokban. Ennek egy következménye biztosan lesz: látni kell, nem nagyon lesz olyan kerettanterv, amit a miniszter ki fog hirdetni, mert lehet reménykedni, hogy tizenhárom tantervet a miniszter

kihirdet, tudván, hogy neki ki kell fizetni az elkészítés költségeit, de ennek semmi realitása nincs. Szerintem semelyik miniszternél, a mostaninál sincs ennek realitása.

LISKÓ ILONA: Bocsánat, ez hihetetlen! Ez teljesen lehetetlen, János, hogy amikor három perce mondta, Pilisborosjenőn milyen források fognak rendelkezésre állni programfejlesztésre, akkor pont ezt az 5 millió forintot sajnáljuk azoktól a pedagógusoktól, akik nekiállnak a minisztérium, az állami irányítás számára fontos eszközök kidolgozásának! Pont ezt sajnáljuk? Ez hihetetlen!

SIPOS JÁNOS: Nem kerültem önmagammal ellentmondásba, szeretném egy kicsit megismertetni a költségvetési tervezés részleteivel. Ezt már több helyen nyilatkoztam - lehet, hogy újságcikkben is megjelent, nem tudom -, hogy a minisztériumok költségvetését 2004-re úgy kellett tervezni, hogy a korábbi fejezeti soron tervezett források egy részét be kellett ajánlani az NFT-be, és ahhoz jönnek többszörözve uniós források.

Nekünk az OM fejezeti során kevesebb pénzünk lesz, mint az elmúlt években, amelyeket viszont kiadunk feladatokat az NFT keretében, abból nem lehet mindent támogatni. Tehát nem úgy működik a rendszer, hogy az Oktatási Minisztérium fejezeti során van háromszor akkora forrás, mint az elmúlt években. Az Oktatási Minisztérium fejezeti során kevesebb forrás áll rendelkezésre, összességében fejlesztésekre viszont több. Úgy gondolom, hogy ebben a helyzetben nem tudjuk megtenni azt, hogy 13 vagy 23 kerettanterv elkészítését díjazzuk. *(Liskó Ilona: Hol van huszonhárom? - Zaj, közbeszólások.)*

Erre csak azt tudom mondani, hogy a miniszternek szándéka minél szélesebb kínálatot biztosítani az iskolák részére, de hogy ez mennyire széles, azt az anyagi lehetőségek korlátozzák, ezt mindenkinek látnia kell. Rendeletben nem lehet megparancsolni a miniszternek, hogy ennyi vagy annyi kerettantervet adjon ki és fizesse ki azoknak, akik ilyet elkészítettek.

NAGY JÓZSEF: Bocsánat, és az se megy, hogy aki csinálja, még ő fizessen, tehát azt nem lehetne legalább megszüntetni?*(Derültség.)*

LISKÓ ILONA: Az meg van szüntetve. Az rendben van, hogy visszatérítik, csak az nincs benne, hogy megkapja a szerzői munkadíjat. Akkor adják oda jutalomban, vagy adják oda programfejlesztésben, de azért ez egy pénzügyi megoldás, hogy milyen módon lehet ezt honorálni.

SIPOS JÁNOS: Azért igazán azt is látni kell, hogy a készülő, a jóváhagyásra, kiadásra kerülő kerettantervek mögött általában üzleti érdek is van. Azért van üzleti érdek, mert jól tudják az oktatás szereplői, hogy a Nemzeti Fejlesztési Tervben sok területen lesznek források, amelyeket meg lehet pályázni. Nyilvánvaló, hogy azoknak van több esélyük programfejlesztésekben forrásokhoz jutni, akiknek vannak olyan kerettanterveik, amelyek legálisak. Ezek hosszú távon üzleti érdekek, tehát nem csak szakmai érdekek vannak mögötte.

DR. DOBOS KRISZTINA: Hol az esélyegyenlőség? Bocsánat, hogy beleszólok. Az egyiket a miniszter megfinanszírozza és kifizeti, ez valahogy nem fér össze...

SIPOS JÁNOS: Nem tudok eddig olyan kijelentésről, hogy az elhangzott volna, hogy a miniszter megfizeti a készítést. Arról volt szó a jogszabálytervezetben, hogy az elkészített és jóváhagyásra benyújtott tanterveket most a pályázat keretében ingyen akkreditálja. De arról nem volt szó eddig soha - vagy legalábbis nem tudok róla -, hogy a miniszter kifizeti a kerettanterv készítésének költségeit a benyújtó műhelyek számára. Felmerült ez a javaslat az OKNT-tagok némelyike részéről, hogy fizesse is ki, de nem hiszem, hogy a minisztérium ezt fel tudja vállalni.

ELNÖK: Azt gondolom, hogy erről mindenki elmondta a véleményét, de ez egy pénzügyi kérdés, nem szakmai kérdés. Azt gondolom, Sipos János nem fog kötelezettséget vállalni erre, szerintem ezt érdemes lezárni. Mi tudjuk, hogy a munkáért pénzt kell kapni, de erre nincs felhatalmazása államtitkár úrnak, hogy ezeket megfinanszírozzák. Azt gondolom, hogy erről most kár lenne további vitát nyitni.

Ha lesz pénz, valószínűleg meg fogják finanszírozni, ha pályázati díjazás lesz, akkor valószínűleg meg fogják finanszírozni, ha nem, akkor nem.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Elnézést, még nem kaptam választ.

SIPOS JÁNOS: Bocsánat, nem akartam elhallgatni a válaszadást. A kerettanterveket jóváhagyók szakértői képzése. Szeretném megnyugtatni Rózsát arról, hogy ha szükséges, hogy korrigálni kelljen az ő felkészültségüket, akkor ezt megteesszük, ennek semmi akadálya nincs.

Azt nézem, hogy válaszoltam-e minden kérdésre, mert közben voltak kérdések is. Ha valaki úgy érzi, hogy nem kapott választ a kérdésére, kérem, jelezze.

DR. VÁGÓ IRÉN: Tulajdonképpen arra nem kaptam választ, hogy hogyan lehetséges, hogy a kerettanterv egy minősített esetének szabályozását húzzuk rá az egész kerettantervi pályázati és akkreditációs folyamatra. Tehát János mondta, hogy természetesen majd a pályázók megoldják, de azt gondolom, hogy ez a dolog egyik része. Ezt sem tartom szerencsésnek, mert egy átláthatatlan helyzetet teremtünk, hogy egy pedagógiai intézet, nem tudom, milyen szakmai háttérrel, és annak a tantervét be fogja nyújtani egy falusi iskola, és akkor odaleszünk, hogy milyen állati innovatív iskoláink vannak, holott közben az az iskola csak a postára viszi a csomagot, és a nevét adja.

Önmagában ezt hihetetlenül szerencsétlennek tartom, de az alapkérdésem és az alapészrevételem és a kifogásom az, hogy szerintem ebben a törvényben nincs generálisan szabályozva a kerettanterv benyújtásának feltétele. Csak az alternatívoknál van, és azt húzzuk rá az összes többire. Erről mi a véleménye?

SIPOS JÁNOS: Szenes úr elmondta már, hogy nem a közoktatási törvény módosításáért jöttünk össze. Itt valószínűleg jogértelmezési eltérések vannak. Továbbítani fogom a kérdését Szüdi államtitkár úrnak. *(Nagy József: Minden más kerettanterv alternatíva!)*

DR. DOBOS KRISZTINA: Egyetlenegy kérdésem van. Az utolsó kérdés, hogy a miniszter által készített, kidolgoztatott vagy általa jóváhagyott, tehát azt gondolom, hogy a miniszter által kidolgoztatott is jóvá kell hagyni. Nem lehet olyan, hogy az egyik, ha ez a „vagy” benne van, akkor vannak olyan tervek, ami általa kidolgoztatott, de nincs jóváhagyva, és van, ami akár általa kidolgoztatott vagy nem általa kidolgoztatott, de jóvá van hagyva. *(Nagy József: Rossz helyen van a „vagy”.)*

Tehát magyarul: az a kérdés, hogy a miniszter által kidolgoztatott - ehhez joga van a miniszternek - is végigmegy-e a jóváhagyási procedúrán?

SIPOS JÁNOS: Az OKNT-nek egyetértési joga van a kerettantervek kiadásában. A lábjegyzetekhez akartam még egy utolsó megjegyzést fűzni. Ezek nem a rendelet szövegéhez készültek, az Országos Köznevelési Tanács tagjait tájékoztatják arról, hogy milyen egyeztetések történtek az elmúlt hetekben. *(Dr. Dobos Krisztina: Akkor pedig nem jó! - Derültség.)*

KARLOVITZ JÁNOS: Csak egyetlenegy mondatot a végére, hogy mi itt tiprúdunk ezeken a tantervügyeken és joggal, és talán azt is mondhatom, hogy sikerrel. Azért sikerélményem van, hogy a magyar tantervrendszer jól alakul ki, ez a hármasság. Én egyébként ezt már tíz éve így tanítom a főiskolán, csak most ért oda a tantervrendszer, hogy ilyenné váljon. *(Derültség.)* De egyet mondanék: most olvastam megdöbbenve nagyon jó szakértők tollából,

hogy a magyar gyerekekre jobban hat ma a rejtett tanterv, a külső csatornák: a tévé, rádió szeméjtje, mint az iskolai és az otthoni. Tehát nekünk érdekünk, hogy gyorsan lépjünk és próbáljunk gyorsan kiegyenlítő, olyan érdekes, jó, nemcsak tanterveket, taneszközöket készíteni, ami ellensúlyozza ezt a kintről áramló mocskos áradatot, ami jelenleg van.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem akarom senkibe belefojtani a szót, de 2 perc 30 másodpercünk van még. Van-e még hozzáfűznivaló? Ha valaki úgy érzi, hogy még benne szorult valami, mondja el. *(Nincs jelzés.)* Nem tudom, hogy erre van-e most igény, hogy támogatólag szavazzunk itt, mert egyetértési jogunk nincsen a rendeletben, de azt hiszem, azt egyértelműen leszögezhetjük, hogy a változásokat nagy örömmel vettük és olyan irányba hatottak ezek a változások, amelyeket az Országos Köznevelési Tanács is igényelt. Azt hiszem, ez egy ilyen jól hangzó mondat, amelyben azért ezen három kérdésről, a három ominózus kérdésről állásfoglalást kérek: tehát az OKNT bizottság, ezzel egyetértünk. Ki az, aki ezzel tényleg egyetért? Azért ez látszódon egyértelműen, hogy ez ilyen módon legyen szabályozva. *(Dr. Hoffmann Rózsa: Nem vagyunk határozatképesek! - Szakács Mihályné dr.: Csak jelzésértékű lehet!)*

DR. SZABADOS LAJOS: Úgy, ahogy leírva vagyon. Nem azt jelenti, hogy OKNT-tagnak kell lenni, hanem az OKNT szakembereket kér föl.

ELNÖK: Ahogy le van írva, azzal egyetértettünk.

Az eljárási költségekkel kapcsolatosan azt hiszem, a pénzügyi szorító intézkedéseket figyelembe véve örülünk ennek a változásnak, és egyértelmű az OKNT állásfoglalása, hogy teljes egészre, komplexre, teljes iskolarendszerre, és egy műveltségi területre nem kívánunk kerettantervet kidolgoztatni. Ez egy másik szintje a szabályozásnak.

LISKÓ ILONA: Én úgy látom, hogy a költség-visszatérítéssel is mindenki egyetért, tehát hogy találja meg a minisztérium a módját, hogyan lehet a jóváhagyott és ajánlott kerettantervek elkészítésének munkadíját vagy költségeit visszatéríteni azoknak, akik elvégezték. Én úgy látom, ebben teljes az egyetértés, és feltételezem, hogy a jelen nem lévő tagok is egyetértenek ezzel, úgyhogy ez hangsúlyosan kerüljön be.

ELNÖK: Akkor tehát nemcsak az eljárási díjnak a visszatérítését, hanem kérjük, hogy amennyiben mód van rá, akkor munkadíjat is az ajánlottakhoz.

DR. VÁGÓ IRÉN: Amit a miniszter ajánl.

DR. SZABADOS LAJOS: Amennyit kifizet az általa megbízottnak, annyi jár a másíknak is, amit...

ELNÖK: Amit ajánlottként kiad.

DR. VÁGÓ IRÉN: Amit jóváhagy.

ELNÖK: Azt nem: amit ajánlottként kiad Meglátjuk, mit lehet ezzel kezdeni. Ezzel a mai ülést befejeztük.

DR. HOFFMANN RÓZSA: Mikor lesz a következő ülés?

ELNÖK: Második csütörtök, természetesen, február 12-e.

(Az ülés végének időpontja: 13 óra 02 perc)

Tartalomjegyzék

Bevezető, a napirend megállapítása	4
Előterjesztés a „Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló 46/2001. (XII. 22.) OM-rendelet módosításáról.....	4
<i>Horváth István kiegészítése.....</i>	<i>5</i>
<i>Határozat.....</i>	<i>6</i>
Az óvodai nevelés országos alapprogramja.....	6
<i>Pethő Ágnes előterjesztése.....</i>	<i>7</i>
<i>Kérdések, hozzászólások.....</i>	<i>7</i>
<i>Pethő Ágnes válaszai az elhangzottakra.....</i>	<i>8</i>
Szenes György tájékoztatása a kötelező eszközjegyzéssel kapcsolatban.....	10
A 2004-2005-ös tanév rendje.....	10
<i>Juhász József előterjesztése.....</i>	<i>10</i>
<i>Kérdések, hozzászólások, reagálások.....</i>	<i>11</i>
<i>Határozathozatal.....</i>	<i>17</i>
A tanulmányi versenyek.....	18
<i>Kérdések.....</i>	<i>18</i>
<i>Brassói Sándor válaszai az elhangzottakkal kapcsolatban.....</i>	<i>19</i>
A kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről szóló rendelet tervezete.	
<i>Sipos János bevezetője.....</i>	<i>25</i>
<i>Kérdések, hozzászólások.....</i>	<i>26</i>
<i>Állásfoglalás.....</i>	<i>41</i>

I g a z o l á s

Igazolom, hogy a mai napon az **Országos Köznevelési Tanács** *2004. január 22-én* megtartott üléséről *s ü r g ő s* határidővel elkészített szó szerinti jegyzőkönyvet elektronikus posta útján átvettem.

Budapest, 2004. január 26.